

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 36. europaudvalgsmøde

Mødedato: onsdag den 12. juni 2024

Tidspunkt: kl. 08.00

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 11. juni 2024

- FO
1. Forslag om digital euro
Forelæggelse ved økonomiministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2023) 0368 og KOM (2023) 0369
KOM (2023) 0369 – Bilag 2 (samlenotat)
KOM (2023) 0369 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)
EUV alm. del (20231) – Bilag 569 (kommenteret dagsorden)
 2. Rådsmøde (økonomi og finans) den 21. juni 2024
Forelæggelse ved økonomiministeren
Rådsmøde 21/6-24 – økofin – Bilag 1 (samlenotat)
EUV alm. del (20231) – Bilag 569 (kommenteret dagsorden)
 3. Rådsmøde (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – sundhed) den 21. juni 2024
Forelæggelse ved sundhedsministeren
Rådsmøde 20-21/6-24 – beskæftigelse m.v. – Bilag 3 (samlenotat)
EUV alm. del (20231) – Bilag 569 (kommenteret dagsorden)

- FO 4. Forslag til Rådets afgørelse om, at man på vegne af EU fremsender forslag til ændringer i bilag II og III under Konvention om beskyttelse af Europas vilde dyr og planter samt naturlige levesteder (Bern-konventionen) med henblik på møde i den Stående Komité under konventionen
Forelæggelse ved miljøministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2023) 0799
KOM (2023) 0799 – Bilag 7 (samlenotat)
KOM (2023) 0799 – Bilag 8 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20231) – Bilag 569 (kommenteret dagsorden)
5. Rådsmøde (miljø) den 17. juni 2024
Forelæggelse ved miljøministeren
Rådsmøde 17/6-24 – miljø – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 569 (kommenteret dagsorden)
6. Rådsmøde (transport, telekommunikation og energi – transport) den 18. juni 2024
Forelæggelse ved transportministeren
Rådsmøde 18/6-24 – transport, tele og energi – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 569 (kommenteret dagsorden)
- L 7. Drøftelse af deltagelse i COP 29
EUU alm. del (20231) – Bilag 576 (brev fra formanden for Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget)
- L 8. Eventuelt

Der vedlægges foreløbige oversigter over de under punkterne 2, 3, 5 og 6 nævnte møder.

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FO =Forhandlingsoplæg
L =Lukket behandling

Rådsmøde (økonomi og finans) den 21. juni 2024

1. Forslag om moms i den digitale tidsalder (ViDA)
 - *Orientering*
 - KOM (2022) 0704, KOM (2022) 0703, KOM (2022) 0701
 - EUU alm. del (20231) – Bilag 568 (udvalgsmødereferat side 7, senest behandlet i EUU 8/5-24)
 - EUU alm. del (20231) – Bilag 239 (udvalgsmødereferat side 86 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 1/12-23)
- * 2. Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF)
 - *Orientering*
 - KOM (2020) 0408, KOM (2022) 0231, KOM (2024) 0222
3. Det europæiske semester 2024
 - *Orientering*
4. Økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands krig i Ukraine
 - *Orientering*
 - EUU alm. del (20231) – Bilag 568 (udvalgsmødereferat side 9, senest behandlet i EUU 8/5-24)
 - EUU alm. del (20231) – Bilag 71 (udvalgsmødereferat side 1270 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 29/9-23)
5. Eventuelt
6. Siden sidst

Dagsordenspunkt 1 hører under Økonomiministeriet og Skatteministeriets ressort
Dagsordenspunkt 2-4 hører under Økonomiministeriet ressort. * Dagsordenspunktet forelægges ikke mundtligt

**Rådsmøde (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – sundhed)
den 21. juni 2024**

1. Lægemiddelpakken:
 - EU-note (20222) – E 33 (EU-note af 7/9-23)
 - a) Direktiv om oprettelse af en EU-kodeks for humanmedicinske lægemidler
 - *Statusrapport og politisk drøftelse*
 - KOM (2023) 0192
 - b) Forordning om fastlæggelse af EU-procedurer for godkendelse og overvågning af humanmedicinske lægemidler og regler for Det Europæiske Lægemiddelagentur
 - *Statusrapport og politisk drøftelse*
 - KOM (2023) 0193
2. Rådskonklusioner om fremtiden for den europæiske sundhedsunion
 - *Vedtagelse*
3. Rådets henstilling om kræftformer, der kan forebygges ved vaccination (Retsgrundlag foreslået af Kommissionen: artikel 168, stk. 6, i TEUF)
 - *Vedtagelse*
 - KOM (2024) 0045
4. Eventuelt
5. Siden sidst

Punkt 1-3 hører under Indenrigs- og Sundhedsministeriets ressort

Rådsmøde (miljø) den 17. juni 2024

1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om jordbundsovervågning og jordbundsmodstandsdygtighed
 - *Generel indstilling*
 - KOM (2023) 0416
 - EUU alm. del (20231) – Bilag 458 (udvalgsmødereferat side 33 FO, forhandlingsoplæg forelagt 15/3-24)
 - KOM (2023) 0416 – KOM (2023) 0416 – svar på spm. 1 om hvordan definerer ministeren den risikobaserede tilgang på jordforureningsområdet (EU-note af 5/10-23)
 - EU-note (20231) – E 4 (EU-note af 5/10-23)

2. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om revision af affaldsrammedirektivet
 - *Generel indstilling*
 - KOM (2023) 0420
 - EUU alm. del (20231) – Bilag 525 (udvalgsmødereferat side 7 FO, forhandlingsoplæg forelagt 26/4-24)

3. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om grønne anprisninger
 - *Generel indstilling*
 - KOM (2023) 0166
 - EUU alm. del (20231) – Bilag 525 (udvalgsmødereferat side 13 FO, forhandlingsoplæg forelagt 26/4-24)

4. Rådskonklusioner om det 8. miljøhandlingsprogram
 - *Vedtagelse*
 - KOM (2024) 0123

5. Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om håndtering af klimarisici – beskyttelse af mennesker og velstand
 - *Udveksling af synspunkter*
 - KOM (2024) 0091

6. Eventuelt

7. Siden sidst

Dagsordenspunkterne hører under Miljøministeriets ressort

Rådsmøde (transport, telekommunikation og energi – transport) den 18. juni 2024

1. Forslag til forordning om anvendelse af jernbaneinfrastrukturkapacitet i det fælles europæiske jernbaneområde
 - *Generel indstilling*
 - KOM (2023) 0443
 - EUU alm. del (20231) – Bilag 516 (udvalgsmødereferat side 36 FO, forhandlingsoplæg forelagt 12/4-24)

2. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 96/53/EF om fastsættelse af de største tilladte dimensioner i national og international trafik og største tilladte vægte i international trafik for visse vej køretøjer i brug i Fællesskabet
 - *Fremskridtsrapport*
 - KOM (2023) 0445
 - EUU alm. del (20231) – Bilag 239 (udvalgsmødereferat side 80, senest behandlet i EEU 1/12-23)

3. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om den EU-dækkende virkning af visse frakendelser af førerretten
 - *Fremskridtsrapport*
 - KOM (2023) 0128

4. Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 92/106/EØF for så vidt angår en støtteramme for intermodal godstransport og Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU) 2020/1056 for så vidt angår beregning af besparelser i eksterne omkostninger og generering af aggregerede data
 - *Fremskridtsrapport*
 - KOM (2023) 0702
 - EU-note (20231) – E 10 (EU-note af 4/12-23)
 - EUU alm. del (20231) – Bilag 525 (udvalgsmødereferat side 26 FO, forhandlingsoplæg forelagt 26/4-24)

5. Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om passagerrettigheder i forbindelse med multimodale rejser
 - *Fremskridtsrapport*
 - KOM (2023) 0752
 - EUU alm. del (20231) – Bilag 516 (udvalgsmødereferat side 33 FO, forhandlingsoplæg forelagt 12/4-24)

6. Rådskonklusioner vedrørende Den Europæiske Revisionsrets særberetning 04/2024
"Opfyldelse af EU's trafikikkerhedsmål: Indsatsen skal op i gear"
– *Vedtagelse*
7. Eventuelt
8. Siden sidst

Alle dagsordenspunkter hører under Transportministeriets ressort.

Europaudvalget

Referat af 36. europaudvalgsmøde

Dato: onsdag den 12. juni 2024

Tidspunkt: kl. 08.00

Sted: vær. 2-133

Til stede: Henrik Møller (S) næstformand, Tanja Larsson (S), Erling Bonnesen (V), Karin Liltorp (M), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Alexander Ryle (LA), Alex Ahrendtsen (DF), Marianne Bigum (SF), Søren Søndergaard (EL) og Christian Friis Bach (RV).

Desuden deltog: Økonomiminister Stephanie Lose, indenrigs- og sundhedsminister Sophie Løhde, miljøminister Magnus Heunicke og transportminister Thomas Danielsen

Henrik Møller fungerede som formand under hele mødet.

FO **Punkt 1. Forslag om digital euro**

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2023) 0368 og KOM (2023) 0369

KOM (2023) 0369 – Bilag 2 (samlenotat)

KOM (2023) 0369 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20231) – Bilag 569 (kommenteret dagsorden)

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Forslaget har til formål at skabe rammerne for en digital euro. Borgere og virksomheder foretrækker i stigende grad at betale elektronisk, og med en digital euro vil borgere og virksomheder kunne få adgang til en digital form for kontanter i euroområdet.

Den digitale euro vil udgøre en økonomisk fordring mod ECB (Den Europæiske Centralbank), ligesom hvis man har fysiske eurokontanter. Almindelige elektroniske euro, som står på en konto i en bank og bruges til betalinger med f.eks. et betalingskort, udgør derimod en fordring mod banken.

Forslaget indfører ikke en digital euro, men skaber rammerne for, at ECB kan træffe beslutning herom. I så fald vil den digitale euro blive indført i eurolandene, men ikke i lande uden for euroen, herunder Danmark.

Den digitale euro får status som såkaldt lovligt betalingsmiddel i euroområdet. Det indebærer, at betalingsmodtagere i euroområdet, f.eks. forretninger, påkræves at modtage den digitale euro som et betalingsmiddel.

Den digitale euro skal alene fungere som et betalingsmiddel og ikke som værdiopbevaringsmiddel. Derfor vil der ikke være renter på den digitale euro. Der skal også fastsættes et loft for, hvor mange

digitale euro, den enkelte borger eller virksomhed må holde. Det skyldes et hensyn til finansiel stabilitet.

Forslaget fastlægger krav for privatliv og databeskyttelse, så f.eks. ECB ikke kan identificere borgernes individuelle beholdninger, eller hvad pengene bruges til. Der laves også en offlineløsning, så man kan betale med digitale euro uden at være på internettet, hvilket har en højere grad af privatlivsbeskyttelse og minder om fysiske kontanter.

Samtidig er det vigtigt, at den digitale euro ikke anvendes til hvidvask af penge. Derfor skal ECB fastsætte bl.a. grænser for, hvor mange transaktioner der må gennemføres med offlineløsningen inden for en given tidsperiode.

Forslaget giver mulighed for, at ikkeeurolande kan indgå en aftale om anvendelse af den digitale euro. Forslaget giver også mulighed for, at banker og andre betalingstjenesteudbydere i ikkeeurolande kan distribuere og håndtere betalinger med den digitale euro i euroområdet.

Det er positivt, at Danmark og de andre lande uden for euroen er inddraget i arbejdet med den digitale euro. Det er vigtigt for regeringen, at danske borgere kan anvende den digitale euro i eurolandene, ligesom forslaget lægger op til. Men også at vores forretninger frivilligt kan modtage den digitale euro, ligesom de i dag frivilligt kan tage imod fysiske eurokontanter.

Regeringen har ikke taget stilling til, om vi fra dansk side på et tidspunkt bør indgå aftale om digitale euro i Danmark. Hvis Danmark på et tidspunkt vil indgå en aftale om digitale euro, er det vigtigt, at der er mulighed for tilpasning til nationale forhold, herunder at der kan tages hensyn til finansiel stabilitet nationalt, f.eks. når man fastsætter loft for, hvor mange digitale euro den enkelte kan holde. En eventuel aftale om digitale euro i Danmark skal naturligvis være foreneligt med euroforbeholdet. Derfor vil vi f.eks. arbejde for, at Danmark ikke skal gøre den digitale euro til et lovligt betalingsmiddel, da forretninger i givet fald skal tage imod betalinger i digitale euro.

FO Jeg beder om et mandat fra udvalget, hvor vi fra dansk side

- lægger stor vægt på, at ikkeeurolande og deres nationale centralbanker inddrages i arbejdet med den digitale euro.
- lægger stor vægt på, at forslagernes rammer for en eventuel aftale giver mulighed for tilpasning til nationale forhold, særlig at der kan fastsættes loft for beholdninger, der ikke udfordrer den finansielle stabilitet nationalt.
- lægger stor vægt på, at en eventuel aftale ikke skaber udfordringer i forhold til euroforbeholdet, herunder at forordningen udformes, så den indebærer, at Danmark i tilfælde af en aftale ikke pålægges at gøre den digitale euro til et lovligt betalingsmiddel.
- lægger stor vægt på, at forslaget præciserer adgangen til den digitale euro for borgere uden for euroområdet.
- lægger stor vægt på, at forretninger uden for euroområdet frivilligt kan acceptere digitale euro, uden at det pågældende land skal indgå en specifik aftale om anvendelse af den digitale euro.

- lægger stor vægt på, at rammerne sikrer sammenhæng med anden relevant EU-lovgivning.
- lægger vægt på at sikre den rette balance mellem forebyggelse af hvidvask- og terrorfinansieringsrisici og databeskyttelseshensyn.

Alex Ahrendtsen (DF): Vi er ret skeptiske.

Hvordan vil den digitale euro underminere den danske krone?

Danmarks Nationalbank vurderer: »at indførelse af digitale centralpenge indebærer både operationelle, økonomiske, juridiske og finansielle risici.« Det er en voldsom advarsel, og Danmarks Nationalbank er ikke hvem som helst. Jeg sidder selv i repræsentantskabet, så jeg ved, at det er meget fornuftige mennesker, der leder vores bank. Giver det anledning til, at regeringen bliver nervøs og måske vil revurdere forhandlingsoplægget?

Søren Søndergaard (EL): Ministeren forklarer, hvad der udgør fordringer mod henholdsvis banker og ECB, men hvilken forskel gør forslaget for den enkelte borger? Hvis jeg er borger i et euroland og betaler med mit kort, som er bundet op på min bank, så kan jeg betale i euro. Nu kan der komme et nyt kort, som også er bundet op på banken, men det udgør en fordring mod ECB. Hvad er forskellen for mig som borger? Jeg kan se, at det gør en forskel for borgere i ikkeeurolande på grund af f.eks. kursforskelle.

Ministeren siger, at ordningen naturligvis skal være i overensstemmelse med euroforbeholdet. Alt andet ville være en noget chokerende melding fra ministeren. Men man lægger kun stor vægt på, at en eventuel aftale ikke skaber udfordringer for euroforbeholdet. Det kan jeg simpelt hen ikke forstå. Hvorfor lægger man ikke afgørende vægt på det?

Hvad er baggrunden for, at man har en relativt blød vægtning i forhold til den rette balance mellem databeskyttelse og forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering? Den balance er vel helt ekstremt vigtig. Hvorfor lægger man ikke mere vægt på det?

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Til Alex Ahrendtsen: Forslaget handler om at skabe en ramme for, at eurolandene kan tage digital euro i brug. For så vidt angår Danmark, vil det i givet fald være et spørgsmål om, at danske butikker frivilligt – ligesom de kan tage imod fysiske euro-konter – kan tage imod digitale euro i fremtiden. Men med dette forslag indføres der ikke som sådan digitale euro i Danmark, og der er dermed ikke en underminering af den danske krone.

Til Alex Ahrendtsen og Søren Søndergaard om vægtningen i forhandlingsoplægget: Forslaget indfører ikke og giver ikke rum for at indføre en digital euro i Danmark. Hvis man skal gøre det, vil det kræve, at man laver rammerne for det i Danmark, og at man laver en aftale om det. Det er godt at have mulighederne åbne. Regeringen har ikke taget stilling til, om man på et tidspunkt skal have en digital euro, hvis rammerne for det er til det. Vi ved, at Nationalbanken ikke har planer om at indføre f.eks. digitale kroner. Det nemmeste er, at potentielle problemer i forhold til en fremtidig aftale bliver ryddet af vejen nu. Derfor lægger vi stor vægt på, at det er nemt at indføre en aftale, hvis man ønsker det senere. Men der er ikke noget i dette forslag, som på nogen måde kan konflikte med det danske euroforbehold. Derfor handler den store vægt om at rydde sten af vejen på forhånd, så-

fremt Danmark senere måtte vælge at lave en ramme. På den måde undgår vi, at vi senere potentielt støder hovedet mod en mur, f.eks. ved at den digitale euro vil få status som lovligt betalingsmiddel. Vægten afspejler, hvilket stadie vi er i for nu.

Til Søren Søndergaard: En af grundene til, at man ikke har besluttet sig for at indføre en digital euro endnu, men at man nu skaber rammerne for det, er, at man skal overveje balancerne og fordelene ved det. Tænkningen er, at det skal sørge for, at alle – uanset hvor de er, om de er offline, og uanset hvor nem adgang man har til bank og betalingskort – altid har mulighed for en digital eller elektronisk betaling. Det er også en afspejling af, at det digitale betalingsmarked ikke er helt lige så velfungerende alle steder som her. Men set med danske briller er det nok svært for nuværende at se for sig, at det ville gøre en stor forskel set fra et borgerperspektiv, hvis det f.eks. handlede om en digital krone.

Det er rigtigt, at balancen mellem databeskyttelse og forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering er relevant og vigtig, for vi vil gerne minimere risikoen for hvidvask og terror, på den anden side er vi også interesserede i, at man ikke kan dykke helt ned i folks privatliv. Nogle af tingene hænger sammen, bl.a. i forhold til beholdningsgrænser af hensyn til finansiell stabilitet. Det spiller også ind i den diskussion. Vurderingen er, at vi lægger vægt på, at den balance skal findes. Vi lægger stor vægt på rigtig mange ting, og så lægger vi vægt på at finde denne balance.

Marianne Bigum (SF): I SF mener vi også, at der burde blive lagt afgørende vægt på, at en eventuel aftale ikke skaber udfordringer i forhold til euroforbeholdet, herunder at forordningen udformes, så den indebærer, at Danmark ikke pålægges at gøre den digitale euro til et lovligt betalingsmiddel. Vi ser for os, at det bliver svært at opretholde et forbehold, hvis den digitale euro gøres til et lovligt betalingsmiddel i Danmark.

Jens Henrik Thulesen Dahl (DD): Jeg var bekymret, før jeg kom, og jeg bliver ikke mindre bekymret, når jeg hører ministerens svar. Vores bekymring er selvfølgelig, at det kan blive en indførelse af euro ad bagvejen. Samtidig har jeg svært ved at se behovet for det. Danmarksdemokraterne støtter ikke forhandlingsoplægget.

Alex Ahrendtsen (DF): Ministeren svarede ikke på spørgsmålet om Nationalbankens vurdering. Lad mig yderligere tilføje: Nationalbanken skriver i sit høringssvar, at Danmark allerede i dag har en velfungerende finansiell infrastruktur med effektive betalingsløsninger, og danskere kan allerede i dag få adgang til eurokonti og eurobetalinger. Derfor er der ingen grund til, at vi tilslutter os dette. Nationalbanken skriver yderligere: »at indførelse af digitale centralpenge indebærer både operationelle, økonomiske, juridiske og finansielle risici.« Det svarer til, at smeden tager forhammeren op og begynder at slå. Det er en ret markant advarsel. Bekymrer det ikke regeringen, at Nationalbanken skriver sådan? Vil regeringen ikke revurdere sit forhandlingsoplæg på baggrund af Nationalbankens høringssvar?

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Forslaget er ikke et spørgsmål om, hvorvidt der skal være en digital euro i Danmark. Det er et spørgsmål om, hvorvidt landene, som har euro i dag, har mulighed for – hos dem selv – at indføre en digital euro. Hvis vi lægger afgørende vægt på, hvordan noget skal være, såfremt Danmark på et tidspunkt måtte ønske sig en aftale, så ville vi være nødt til

at stemme nej til, at de andre lande kan beslutte at indføre en digital euro hos dem selv. Regeringen har ikke taget stilling til og har ikke nogen planer om, at der skal være en aftale, men hvis vi skulle komme dertil, hvor vi måtte ønske os det, og det så viste sig, at der var problemer i forhold til euroforbeholdet, ville vi ikke kunne gøre det. Derfor er det rettidig omhu at sørge for at få ryddet de problemer af vejen nu. Men kan man ikke lykkes med det, er det under alle omstændigheder sådan, at man aldrig vil lave en aftale, som strider mod euroforbeholdet.

Til Alex Ahrendtsen vedrørende Nationalbankens bekymringer: Hvis man skulle komme i en situation, hvor man ønsker sig at give mulighed for at bruge digital euro via en aftale med Danmark, vil indførelse af et loft adressere Nationalbankens bekymringer, ligesom man i øvrigt arbejder med lofter i eurozonen i forhold til at sikre finansiell stabilitet.

Alexander Ryle (LA): Jeg kan kun tilslutte mig den kritik, der allerede er fremført. Danske borgere kan allerede i dag let få adgang til eurokonti og eurobetalinger, og derfor mener vi ikke, at det er relevant, at Danmark skal indgå i samarbejdet. Derudover er der en advarsel fra Nationalbanken om operationelle, økonomiske, juridiske og finansielle risici, som vi også har noteret os. Vi mener, at der i forvejen er veludviklede betalingsløsninger på det europæiske marked. Når der ikke må pålægges et gebyr fra forretningshaveren over på forbrugeren, er vi nervøse for, at det skaber et ulige konkurrenceforhold, og at man derfor ikke længere konkurrerer om at levere det bedste og billigste betalingsmiddel. Derfor kan vi ikke støtte forhandlingsoplægget.

Christian Friis Bach (RV): Vi synes, det ser fornuftigt ud, og vi synes, det er rettidig omhu at skabe rammerne for at udvikle en digital euro i en tid, hvor digitaliseringen kun vil komme til at fylde endnu mere.

Er vurderingen ikke, at det på sigt vil komme til at give lavere transaktionsomkostninger for forbrugerne og i virkeligheden også for erhvervslivet? Og hvis den digitale euro kommer til anvendelse i Danmark på sigt, vil man kunne undgå vekselkurser, hvis man f.eks. er en lille erhvervsdrivende i Sønderjylland og kører over grænsen og f.eks. udfører håndværkeropgaver. Så den digitale euro vil vel komme til at lette byrderne for virksomheder og transaktionsomkostninger for forbrugerne.

Det er vel også rettidig omhu, al den stund at man skal lave en offline digital euro. Det lyder som en rigtig god idé, nu hvor vi har fokus på samfundssikkerhed og beredskab. I en tid, hvor vi er udsat for hybride trusler, er det vel en rigtig god idé, at man kan få et digitalt betalingsmiddel, som kan fungere offline. Det mener jeg er rettidig omhu. Er ministeren enig i det?

Vi diskuterer vægte i forhandlingsoplægget. Skal der lægges afgørende eller ikkeafgørende vægt? Er det ikke korrekt forstået, at vi slet ikke kan deltage i afstemningen på grund af euroforbeholdet?

Søren Søndergaard (EL): Jeg forstår det på den måde, at forslaget ikke kommer til at omfatte Danmark, men såfremt det bliver vedtaget, arbejder Danmark for nogle retningslinjer, så det ikke skaber problemer for Danmark, hvis regeringen på et senere tidspunkt beslutter at indgå en aftale. Alt det er udmærket, og jeg forstår det godt. Og jeg kan sådan set også godt se fordelene ved den digitale euro. Jeg forstår også godt, at Nationalbankens advarsler handler om en fremtid, hvor Danmark er med, for hvis beløbet, man kan have, bliver alt for højt, kan det skabe ustabilitet for den danske økonomi, hvis man lynhurtigt kan flytte rundt på pengene.

Men i forhandlingsoplægget står der, at man lægger stor vægt på, at Danmark ikke pålægges at gøre den digitale euro til lovligt betalingsmiddel. Det går ikke. Det må være afgørende vægt. Det er jo dér, beslutningsretten forsvinder, og dér, hvor vi ikke længere har afgørende indflydelse på det. Sådan ser jeg det i hvert fald. Det er afgørende for os, at man strammer det op.

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Selve de rammer, der skal skabes, for at landene i eurozonen kan vælge at bruge den digitale euro, har ikke noget med Danmark at gøre i forhold til at gøre det til et lovligt betalingsmiddel. Vi lægger stor vægt på, at en eventuel aftale – såfremt man i Danmark engang måtte vælge at lave en aftale om den digitale euro – ikke indebærer krav om at gøre den digitale euro til et lovligt betalingsmiddel. Hvis Danmark efterfølgende ønsker en digital euro, vil vi aldrig indgå en aftale, der er i strid med euroforbeholdet. Det er fuldstændig frivilligt. Hvis vi lægger afgørende vægt på det nu, vil vi muligvis skulle være med til at stoppe dette forslag fra at blive indført i eurolandene, selv om det, der vedrører os, vil skulle ske i en særskilt aftale, som vi altid vil kunne lade være med at indgå.

Der blev spurgt, om vi deltager i afstemningen, og det gør vi.

Til Christian Friis Bach om transaktionsomkostninger: Det tør jeg ikke konkludere på.

Alex Ahrendtsen (DF): Jeg ved ikke, hvordan jeg skal få ministeren til at svare på mit spørgsmål. Nu prøver jeg tredje gang. Er regeringen enig i Nationalbankens vurdering om, at indførelsen af digitale centralpenge indebærer både operationelle, økonomiske, juridiske og finansielle risici? Det er et simpelt spørgsmål. Det er tredje gang, jeg stiller det. Nu håber jeg på at få svar. Ellers må formanden indskærpe over for ministeren, at ministeren skal svare på spørgsmålene.

Næstformanden (Henrik Møller): Der blev svaret, at Nationalbankens vurdering var i forhold til en fremtidig situation og ikke i forhold til dette forslag.

Alex Ahrendtsen (DF): Formanden skal ikke svare på ministerens vegne.

Næstformanden (Henrik Møller): Jeg mener, at ministeren har svaret.

Alex Ahrendtsen (DF): Det skal formanden slet ikke gå ind i. Formanden skal lede mødet.

Søren Søndergaard (EL): Hvad vil der ske, hvis vi lægger afgørende vægt på, at Danmark ikke pålægges at gøre den digitale euro til et lovligt betalingsmiddel? Vil vi så forhindre, at det bliver indført i de øvrige eurolande? Selvfølgelig ikke. De øvrige eurolande vil selvfølgelig acceptere det danske euroforbehold. Det har de jo skrevet under på. Euroforbeholdet er traktatfæstet, og samtlige lande har skrevet under på traktaten. Det er helt afgørende, at der bliver lagt afgørende vægt på, at der ikke bliver lavet noget som helst, som gør, at Danmark kan pålægges at gøre den digitale euro til et lovligt betalingsmiddel. Det går jeg ikke ud fra, at de andre lande vil have noget som helst imod.

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Til Alex Ahrendtsen: Nationalbankens vurdering vedrører en situation, hvor det måtte komme til Danmark. Det må vi ud fra en samlet vurdering tage bestik af, om det skal. Men Nationalbanken siger også, at det er helt væsentligt for dem, at der i givet fald er en lav beholdningsgrænse, så man håndterer bekymringen.

Til Søren Søndergaard: Vi kan i forbindelse med dette forhandlingsoplæg ikke komme i en situation, hvor Danmark bliver pålagt at gøre den digitale euro til lovligt betalingsmiddel, for det vil kræve, at man indgår en aftale, hvilket er frivilligt. Og det vil vi jo ikke gøre, hvis det til den tid er i strid med euroforbeholdet. Hvis der ikke er klarhed over, hvad der præcis gælder for en sådan frivillig aftale i forbindelse med forslaget her, vil man skulle løse det i forbindelse med en aftale. Hvis man ikke kan løse det, kan man ikke lave en aftale. Man kan have mange holdninger til, om man overhovedet ønsker sig en digital euro, men det må man forholde sig til på det tidspunkt.

Alexander Ryle (LA): Hvorfor er det ikke en del af regeringens forhandlingsoplæg, at en digital euro indføres på konkurrencedygtige vilkår, f.eks. ved at betalingsgebyrerne lægges over på forbrugeren, så det skaber incitament til, at det er den mest økonomisk fordelagtige betalingsmetode, der vælges? Det burde man gøre ifølge Dansk Erhverv.

Er ministeren enig i det, Vipps MobilePay udtrykker i deres hørings svar, nemlig: »at den digitale euro ikke vil forbedre den eksisterende infrastruktur, men derimod underminere nuværende og fremtidige løsninger ved at skævvride konkurrencevilkår og derigennem begrænse innovation på markedet.«?

Alex Ahrendtsen (DF): Vi begynder at nærme os et svar. Jeg kan godt forstå, at det er en penibel situation for en regering, når Nationalbanken udtaler sig, som den gør, om et fremtidigt scenarie. Derfor er det vigtigt for Dansk Folkeparti at få at vide, om regeringen er enig i Nationalbankens vurdering af de fremtidige digitale euro. Er regeringen enig i, at der – såfremt det bliver indført – er operationelle, økonomiske, juridiske og finansielle risici? Det burde man kunne svare på.

Christian Friis Bach (RV): Jeg vil gøre et forsøg på at hjælpe Søren Søndergaard og ministeren. Jeg synes, Søren Søndergaard har en god pointe, og jeg hører ministeren lægge afgørende vægt på, at en eventuel aftale ikke skal give udfordringer i forhold til euroforbeholdet. Det er jeg sikker på regeringen gør, og derfor ville det være oplagt at ændre vægtningen i forhandlingsoplægget og få Enhedslisten med. Regeringen lægger netop afgørende vægt på lige præcis det. Jeg lægger derfor mit lod i Søren Søndergaards skål. Vi støtter dog det nuværende forhandlingsoplæg, for det er implicit, at der bliver lagt afgørende vægt på det.

Ministeren svarede ikke på mit spørgsmål om en offlineløsning og samfundssikkerheden i forbindelse med hybride angreb.

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Til Christian Friis Bach: Jeg er enig i, at en offlineløsning i en situation, hvor den traditionelle betalingsinfrastruktur af en eller anden grund er nede, er et bidrag til, at ting kan eksekveres, som de plejer – ligesom da man førhen havde kontanter på sig. Derfor er offlinedelen en god idé.

Vi taler om to ting. Vi taler om forslaget her, og så taler vi om en potentiel fremtidig aftale. I forhold til forslaget lægger vi stor vægt på, at vi allerede nu sikrer, at det ikke bliver et problem i forhold til euroforbeholdet, hvis man engang skal indgå en aftale. Hvis vi ikke kan fikse det nu, skal vi enten ikke indgå en aftale til den tid, eller også skal vi fikse det i forbindelse med, at aftalen skal indgås. Vægten i tredje punkt af forhandlingsoplægget handler ikke om forslaget, der er på bordet nu, men om at tage højde for en eventuel aftale, som skal indgås senere. Der er altså tale om to forskellige niveauer.

Til Alexander Ryle vedrørende konkurrencedygtighed: Forslaget giver mulighed for, at eurolandene kan vælge at indføre en digital euro med de fordele, som de måtte vurdere, det har. Ud fra det perspektiv lægger vi vægt på, at vi er inddraget i arbejdet, at det har nogle fornuftige rammer, og at vi allerede nu kigger på, hvordan det senere kan implicere Danmark.

Næstformanden (Henrik Møller): Har ministeren et svar til Alex Ahrendtsen?

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Til Alex Ahrendtsen: Nationalbankens bekymring vedrører fremtidige forhold. Jeg kan ikke på nuværende tidspunkt svare på, hvordan et fremtidigt forhold, jeg ikke kender, præcis vil udforme sig. Jeg kan konstatere, at Nationalbanken lægger stor vægt på, at man tager stilling til lave beholdningsgrænser, hvis man skulle komme i den situation. Regeringen vil selvfølgelig vurdere samtlige risici.

Søren Søndergaard (EL): Jeg synes, at ministeren skulle lytte til rådet fra Christian Friis Bach. Det vil ikke koste noget som helst, det vil bare fjerne en usikkerhed. Og det vil gøre, at ministeren får et bredere mandat. Mange af de ting, ministeren siger, kan vi godt støtte. Men for os skaber det en tvivl om, hvad der foregår, når man ikke vil lægge afgørende vægt på det – også selv om det først er nede ad vejen. Vi kan simpelt hen ikke forestille os det euroland, der vil meddele, at denne aftale falder til jorden, fordi Danmark lægger afgørende vægt på, at det på et senere tidspunkt ikke må betyde, at vi bliver tvunget til at indføre den digitale euro som lovligt betalingsmiddel. Er der et euroland, der lader aftalen falde til jorden på grund af det, så har vi et langt større problem. Så jeg synes, det var et godt råd fra Christian Friis Bach fra Radikale Venstre, som er kendt for meget stor veneration for EU.

Marianne Bigum (SF): For at kunne støtte forhandlingsoplægget er det også afgørende for SF, at man ændrer vægten til afgørende. Jeg synes også, at ministeren skulle tage det ad notam og få et bredere mandat med.

Alexander Ryle (LA): Jeg ved godt, at forslaget ikke finder direkte anvendelse i Danmark, men derfor kan ministeren godt have en holdning til, om det, Dansk Erhverv og Vipps MobilePay giver udtryk for i høringssvarene, er korrekt – altså at det kan risikere at skævvride konkurrencevilkårene og begrænse innovation på markedet. Måske berører det ikke Danmark i første omgang, men så kommer det sikkert til at berøre nogle af de andre lande. En liberal minister fra Danmark må have en holdning til, på hvilke vilkår man skal indføre en digital valuta. Kan ministeren uddybe sit svar?

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Der er ingen usikkerhed om, hvorvidt Danmark kan blive pålagt at tage digital euro. Det kan vi ikke. For at vi nogen sinde skal kunne komme i den situation, vil vi selv skulle indgå en aftale om det. Den beslutningskraft besidder vi selv. Hvis vi lægger afgørende vægt på, hvilke rammer der engang ude i fremtiden potentielt skal være gældende, skal vi koncentrere vores kræfter på det. Vi har også en stor interesse i at påvirke forslaget på en række andre områder. Vi vil f.eks. gerne påvirke, hvorvidt danske butikker frivilligt kan tage imod digitale euro, ligesom de i dag kan tage imod euro i kontanter. Vi har bredere interesser i forslaget, og der er ingen risiko for, at vi ad bagvejen kan blive pålagt at gøre digital euro til et lovligt betalingsmiddel. Det ville være nemmest at rydde det af vejen nu, så man allerede har taget stilling til det, hvis vi på et tidspunkt måtte have lyst til at overveje at indgå en sådan aftale. Men vi ville altid kunne lade være med at indgå den aftale.

Til Alexander Ryle angående betalingsmidler i det hele taget: Min opfattelse er, at der i Danmark er en velfungerende betalingsinfrastruktur, som er nem at bruge, og hvor langt de fleste bruger digital betaling. Derfor svarede jeg også tidligere Søren Søndergaard, at det fra et borgerperspektiv for en helt almindelig dansker i praksis ikke vil gøre ting meget nemmere eller bedre. Men der kan være en værdi i f.eks. offlineløsninger, og at man giver mulighed for nemmere betaling de steder i EU, der har en mindre veludviklet digital infrastruktur. Det handler om at skabe gode rammer for forslaget generelt. Derfor har jeg ikke en afvejning af de forskellige hensyn i forhold til overvæltning af omkostninger til forbrugere.

Alex Ahrendtsen (DF): Jeg er ikke født i Store Regnegade. Derfor lytter jeg ofte til dygtige regnedrenge og regnepiger. Dem finder vi bl.a. i Nationalbanken. De er godt klar over, at vi ikke indfører den digitale euro med dette forslag, men de advarer alligevel imod det, de vurderer er centrale risici. For mig kunne det være interessant at vide, hvorfor regeringen ikke er enig med Nationalbankens regnedrenge og regnepiger, netop fordi jeg er lægmand på området. Lige nu hælder jeg til Nationalbankens vurdering. Det kunne have været rart for mig at vide, hvad regeringens vurdering er, uanset at det er et fremtidigt scenarie. Regeringen er ikke enig med Nationalbankens vurdering, men man vil ikke sige hvorfor. Det må jeg tage til efterretning. Dansk Folkeparti kan ikke støtte forhandlingsoplægget.

Søren Søndergaard (EL): Jeg synes ikke, at argumenterne hænger sammen. Ministeren argumenterer meget logisk for, at der ikke skal lægges afgørende vægt, med den begrundelse at det hele afhænger af en aftale, som skal indgås senere, hvor vi altid kan sige nej, og derfor er der ingen grund til at fastslå det. Men hvorfor fastslår man så, at der skal lægges stor vægt på det? Hvorfor venter man ikke bare med det? Det er det, der skaber usikkerheden. Det handler alene om, hvor bredt et mandat ministeren vil have, og det bliver bredere, hvis man lægger afgørende vægt på det. Det er op til ministeren.

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Til Søren Søndergaard: Det er en del af forhandlingsoplægget, fordi det ville give mening, hvis vi kunne lykkes med at fikse det nu. Jeg er ikke uenig med Søren Søndergaard i, at det ville være den klart bedste situation, hvis vi bare fikser det nu. Men hvis vi lægger afgørende vægt på det, så lægger vi afgørende vægt på noget, der potentielt rammer os senere, som vi altid kan sige nej til. Vi risikerer dermed, at vi ikke vil kunne tage højde for nogle af de andre ting, vi faktisk også har en interesse i at forholde os til i forslaget. Det er altså en balance mellem de forskellige vægte.

Til Alex Ahrendtsen: Vægtningerne er udtryk for, at vi også lytter til Nationalbankens ønsker. Dels at vi er inddraget, og dels at man skal have mulighed for tilpasning til særlige nationale forhold, herunder i forhold til loft over beholdninger, så man ikke udfordrer den finansielle stabilitet. Loftet over beholdninger er helt centralt i forhold til nogle af de bekymringer, Nationalbanken har, og derfor er det en del af forhandlingsoplægget. Vægtene afspejler det, som Nationalbanken efterspørger. Det er ikke sådan, at regeringen ikke lytter til, hvad det ville give mening at påvirke nu. Det er stadig væk sådan, at man selvfølgelig skal foretage en helt konkret vurdering af samtlige elementer, før man træffer den beslutning, hvis man på et tidspunkt skulle overveje at gøre det i Danmark.

Næstformanden (Henrik Møller): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, SF, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

Punkt 2. Rådsmøde (økonomi og finans) den 21. juni 2024

Rådsmøde 21/6-24 – økofin – Bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20231) – Bilag 569 (kommenteret dagsorden)

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Alle punkter forelægges til orientering.

1. Forslag om moms i den digitale tidsalder (ViDA)

– *Orientering*

KOM (2022) 0704, KOM (2022) 0703, KOM (2022) 0701

EUU alm. del (20231) – Bilag 568 (udvalgsmødereferat side 7, senest behandlet i EUU 8/5-24)

EUU alm. del (20231) – Bilag 239 (udvalgsmødereferat side 86 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 1/12-23)

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Økofin skal igen forsøge at blive enige om hele eller dele af lovpakken om moms i den digitale tidsalder, da det ikke lykkedes ved seneste Økofin den 14. maj 2024.

Pakken består af

- digitale rapporteringskrav.
- nye momsregler for platformsøkonomien, herunder moms-pligt for korttidsudlejning af ferieboliger via platforme.
- én momsregistrering for EU-virksomheder.

Ved sidste Økofin var der uenighed om momsregler for platformsøkonomien. Det er derfor muligt, at det belgiske formandskab vil fremlægge et nyt kompromisforslag.

Kompromiset kunne være, at reglerne for platformsøkonomien udgår af pakken, eller at det gøres frivilligt for EU-landene at anvende dem. Det er dog også muligt, at det fastholdes, at pakken kun kan vedtages samlet.

Regeringen kan på basis af mandatet fra udvalget fra 2023 støtte alle tre modeller. Vi kan i alle tilfælde fastholde den danske momsfrigørelse på sommerhuse.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

* **2. Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF)**

– *Orientering*

KOM (2020) 0408, KOM (2022) 0231, KOM (2024) 0222

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Det europæiske semester 2024

– *Orientering*

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Kommissionen ventes at præsentere en pakke vedrørende det europæiske semester, som offentliggøres den 19. juni 2024. Pakken ventes bl.a. at indeholde udkast til landespecifikke anbefalinger, landerapporter om EU-landenes økonomier samt konklusioner om makroøkonomiske ubalancer.

De landespecifikke anbefalinger ventes som tidligere år at vedrøre EU-landenes finans- og strukturpolitik samt investeringer og eventuelle makroøkonomiske ubalancer. Anbefalingerne ventes vedtaget på Økofin den 16. juli 2024.

Kommissionens pakke ventes også at indeholde en rapport vedrørende EU-landenes offentlige finanser. Kommissionen skal vurdere EU-landenes offentlige finanser, hvis de ikke overholder reglerens kriterier om underskud på maksimalt 3 pct. af bnp og tilstrækkelig nedbringelse af gæld over 60 pct. af bnp.

Rapporten vil danne baggrund for, at Økofin kan vedtage beslutninger om, hvilke lande der ikke overholder kriterierne, formentlig på rådsmødet i jul 2024. Og at Økofin – formentlig i efteråret – vedtager henstillinger til disse lande om at bringe underskuddene ned under 3 pct. af bnp inden for givne frister.

Vi vil redegøre for den kommende semesterpakke i forbindelse med orienteringen af udvalget forud for Økofin den 16. juli 2024.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands krig i Ukraine

– *Orientering*

EUU alm. del (20231) – Bilag 568 (udvalgsmødereferat side 9, senest behandlet i EEU 8/5-24)

EUU alm. del (20231) – Bilag 71 (udvalgsmødereferat side 1270 FO, forhandlingsoplæg forelagt EEU 29/9-23)

Økonomiministeren (Stephanie Lose): Økofins drøftelse af økonomiske aspekter af Ruslands invasion af Ukraine ventes denne gang at have særlig fokus på de aktuelle overvejelser om at fremrykke støtten til Ukraine fra indtægter fra indefrosne russiske centralbankaktiver. Det kan f.eks. gøres ved at udstede lån fra USA eller EU baseret på de forventede fremtidige indtægter fra aktiverne. Sagen ventes drøftet på G7-topmødet i de kommende dage.

Danmark går forrest, når det gælder støtte til Ukraines frihedskamp. Regeringen har generelt støttet arbejdet med at bruge indtægterne fra de indefrosne aktiver til fordel for Ukraine, og vi er åbne for at undersøge alle muligheder for at sikre den nødvendige støtte til Ukraine – også idéen om støtte baseret på de fremtidige indtægter fra de russiske aktiver.

Derudover ventes Kommissionen at komme med en status på Ukraines økonomiske situation, den internationale finansielle støtte og Ukraines forventede finansieringsbehov. Endelig kan drøftelserne komme ind på de næste skridt i implementeringen af Ukraineinitiativet.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 3. Rådsmøde (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – sundhed) den 21. juni 2024

Rådsmøde 20-21/6-24 – beskæftigelse m.v. – Bilag 3 (samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 569 (kommenteret dagsorden)

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde): Alle punkter forelægges til orientering.

1. Lægemiddelpakken:

EU-note (20222) – E 33 (EU-note af 7/9-23)

a) Direktiv om oprettelse af en EU-kodeks for humanmedicinske lægemidler

– *Statusrapport og politisk drøftelse*
KOM (2023) 0192

Punkt a) og b) blev forelagt samlet under punkt 3.

b) Forordning om fastlæggelse af EU-procedurer for godkendelse og overvågning af humanmedicinske lægemidler og regler for Det Europæiske Lægemiddelagentur

– *Statusrapport og politisk drøftelse*
KOM (2023) 0193

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde): Forhandlingerne startede tidligere i år, og det har vist sig, at der ligger en lang, sej proces forude, inden vi når til enighed.

Fra regeringens side er vi helt enige i Kommissionens mål om at sikre adgang til prisoverkommelige lægemidler på tværs af EU, men vi tror ikke, at de håndtag, Kommissionen har grebet efter, vil levere de ønskede resultater.

Regeringen er stærkt bekymret over elementer i Kommissionens forslag, særlig en forkortelse af databeskyttelsesperioden for innovative lægemidler fra 8 år til 6 år og en indskrænkning af medlemsstaternes manøvrerum, når det kommer til forsyningssikkerhed. Ved at beskære databeskyttelsen er der risiko for, at det europæiske marked ikke længere vil være attraktivt for lægemiddelproducenterne, både i forhold til at forsyne EU-lande med lægemidler og i forhold til at investere i produktionsanlæg og forskningsenheder i EU. Det vil være særdeles dårligt nyt for patienterne, som vil få dårligere adgang til de nyeste og mest effektive behandlinger.

Forslaget trækker også i den forkerte retning, når det kommer til at fjerne unødigt bureaukrati og fremme EU's konkurrenceevne og investeringer i kritiske teknologier, hvilket er afgørende i den nuværende geopolitiske situation.

Danmark står ikke alene med disse bekymringer. Vi har flere større lande med os. Det er noget, vi har arbejdet hårdt for, senest ved et ministermøde i Bruxelles, hvor jeg og min svenske kollega inviterede Italien, Tyskland og Frankrig til en drøftelse af synspunkter om lægemiddelpakken. Her var

vi enige om, at vi ikke kan se bort fra, at nogle EU-lande ikke har adgang til innovative lægemidler, men at forringelse af industriens vilkår i EU ikke vil rette op på problemet.

I EU er der tale om 27 forskellige sundhedssystemer. Det gør det ikke nemt for industrien. Vi skal gøre hele EU til et mere attraktivt marked at sælge lægemidler i. Men hvordan vi kan opnå det gennem EU-lovgivning, er et rigtigt svært spørgsmål. Det belgiske formandskab har derfor planlagt en politisk drøftelse om incitamenter for industrien til at sætte lægemidler på markedet.

Regeringens holdning

Som nævnt, er vi dybt bekymrede for forslaget – vi mener, at man erstatte et forudsigeligt og gennemskueligt system med et mere kompliceret system. Det er ikke hensigtsmæssigt. På rådsmødet vil jeg understrege denne bekymring og samtidig fremhæve behovet for, at forslaget skal finde den rette balance mellem at understøtte udviklingen af innovative lægemidler og samtidig fremme tilgængelighed på tværs af EU. Det vil styrke både vores life science-industri og i særdeleshed vores patienters livskvalitet.

Jeg ser frem til at drøfte dette med min europæiske kollegaer, for der er behov for fælles løsninger.

Rådet ventes først at vedtage en general indstilling for lægemiddelpakken i 2025.

Jeg sigter efter at forelægge regeringens holdning for udvalget i efteråret 2024 med henblik på at sikre et forhandlingsmandat, i god tid inden der skal stemmes om lægemiddelpakken.

Karin Liltorp (M): Jeg er meget bekymret for indskrænkningen af databeskyttelsesperioden, og jeg kommer endda fra et meget EU-positivt parti. Jeg prøver at forstå, hvem der er stærke forkæmpere for det, når industrien kommer med så stærke advarsler mod at gøre det. Der må være nogen, der kan forstå, at der er en risiko for, at de store medicinalproducenter vælger at holde sig væk fra EU. Det er da katastrofalt for os alle sammen. Hvem skal man have fat i, og hvor forventer ministeren, at det ender?

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde): Det er generelt de lande i EU, som har udfordringer med adgang til lægemidler, f.eks. øst- og sydeuropæiske lande. Derfor handler det om at finde en balance og lande et kompromis.

Christian Friis Bach (RV): Jeg kan forstå begge argumenter med hensyn til databeskyttelsesperioden. Vi kommer i sundhedsvæsenet til at stå over for en meget stor udfordring med nye lægemidler til ekstremt høje priser. Jeg kan godt forstå det synspunkt, at man bliver nødt til at balancere det lidt anderledes. I takt med kunstig intelligens og genteknologi osv. kan man muligvis få en hurtigere udvikling af visse lægemidler, og det skal man også indarbejde i lovgivningen. Der er et stort pres for at få lavere medicinpriser rundt omkring i verden. Vi støtter regeringens linje, men jeg kan bestemt også forstå det andet argument.

2. Rådskonklusioner om fremtiden for den europæiske sundhedsunion

– Vedtagelse

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde): Rådskonklusionerne er ganske brede og har til formål at sætte fokus på en mere samlet tilgang til sundhed i EU. Rådskonklusionerne er ikke lovgivning og binder hverken medlemsstaterne eller Kommissionen til at følge dem.

Konklusionerne omfatter både forebyggelse af ikkesmitsomme sygdomme, øget fokus på AMR (antimikrobiel resistens), styrkelse af kliniske forsøg i EU og et styrket sundhedsberedskab.

Derudover har Danmark arbejdet for, at Kommissionen opfordres til at binde an med kampen mod markedsføring og salg af tobaks- og nikotinprodukter til børn og unge på digitale medier. Det danske forslag modtog stor opbakning fra andre lande.

Regeringens holdning

Det belgiske formandskabs rådskonklusioner skal vedtages ved enstemmighed, og regeringen vil ikke stå i vejen for vedtagelse.

Det har under forhandlingerne været vigtigt for regeringen at understrege, at man skal skelne klart mellem EU's kompetencer og nationale kompetencer. Opbygning og finansiering af sundhedsvæsenet samt rekruttering af sundhedspersonale er en national kompetence.

Når det kommer til sundhed, er det regeringens overbevisning, at patienternes interesser sikres bedst gennem nationale beslutningsprocesser, og at tiltag fra EU skal have en merværdi og supplere national lovgivning, ikke erstatte den.

Karin Liltorp (M): Ministeren nævnte ikke ATMP'er (Advanced Therapy Medicinal Product). Mange forudser, at det kommer til at være fremtidens behandlingsform – at det er slut med at tage piller osv. Lif (Lægemedelindustriforeningen) påpeger, at det ikke er optimalt i dag. Det ville være supergodt med en fælles europæisk front på dette område, især inden for de sjældne sygdomme. Jeg håber, det bliver tænkt ind i sundhedsunionen.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde): Vi har fokus på avancerede terapier fra dansk side, ikke kun i forhold til et europæisk spor, men også i national kontekst, hvor der ligger en række interessante anbefalinger fra Life Science Rådet, som regeringen arbejder med at følge op på.

Karin Liltorp (M): Det life science-udspil, jeg har læst, berør ikke ATMP. Der står noget om andre typer af terapi. Jeg vil gerne sikre mig, at I får Lif's anbefalinger til, hvordan man kan tænke det ind.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde): Jeg kender udmærket Lif's anbefaling, for så vidt angår avancerede terapier, så det skal Karin Liltorp ikke være bekymret for. Der er blevet arbejdet med ATMP i Life Science Rådet, og selv hvis det ikke er specifikt nævnt i udspillet, er det i hvert fald noget, regeringen arbejder med.

**3. Rådets henstilling om kræftformer, der kan forebygges ved vaccination
(Retsgrundlag foreslået af Kommissionen: artikel 168, stk. 6, i TEUF)**

– Vedtagelse

KOM (2024) 0045

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde): Henstillingen skal vedtages efter et ganske kort forhandlingsforløb med bred opbakning blandt medlemslandene.

Dette forslag indgår som et initiativ i den europæiske kræfthandlingsplan og omhandler vaccination mod HPV (human papillomavirus) og HBV (hepatitis B-virus). Forslagets formål er, at medlemslandene kan dele erfaringer ved at give forslag til, hvordan man styrker indsatsen mod HPV og HBV med vacciner, og hvordan vaccinationsprogrammer kan integreres i kræftforebyggelsesprogrammer.

Regeringens holdning

Regeringen er generelt positiv over for forslaget fokus på kræft, som vi kan forebygge med vacciner. Det er dog vigtigt for regeringen at understrege, at vaccinationer er medlemslandenes kompetence og skal forblive sådan.

I Danmark har vi høj tillid til børnevaccinationsprogrammet, herunder tilliden til den gratis vaccine mod HPV, som alle børn over 12 år tilbydes.

Derudover har vi understreget, at det er vigtigt at huske, at smittebyrderne i medlemslandene er forskellige, og derfor er det ikke hensigtsmæssigt med en one size fits all-tilgang.

Christian Friis Bach (RV): Danske Patienter påpeger, at man bør inkludere hepatitis B-vaccinen i børnevaccinationsprogrammet i Danmark. Hvad siger ministeren til det?

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde): Det er ikke en del af Sundhedsstyrelsens anbefaling, at der skal vaccineres mod HBV. Vi anvender i Danmark en risikobaseret tilgang, hvor højrisikogrupper bliver vaccineret.

4. Eventuelt

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde): Under rådsmødet vil jeg opfordre Kommissionen til at gribe ind over for marketing og salg af tobaks- og nikotinprodukter rettet mod børn og unge.

Vi står over for et alvorligt problem. Over hele Europa ser vi en stigning i brugen af nye nikotin- og tobaksprodukter blandt børn og unge – et forbrug, der kan skabe livslang afhængighed og livsvarig skade. De unge udsættes dagligt for en massiv påvirkning om disse produkter, særlig på digitale platforme. Problemet er fælles, og derfor skal der findes fælles løsninger.

Vi har brug for, at Kommissionen tager ansvar og hjælper med at beskytte vores børn og unge. Aftalepartierne bag forebyggelseshandlingsplanen er enige om, at regeringen skal presse Kommissionen til at gøre mere i Europa for at begrænse markedsføring af tobaks- og nikotinprodukter. Det gør vi på rådsmødet, og vi vil følge op med et brev til den nye Kommission. Derfor vil jeg på rådsmødet opfordre Kommissionen til at levere på deres løfte og fremsætte et forslag til revision af tobaksvaredirektivet og tobaksreklamedirektivet. Der er allerede flere lande, som støtter Danmarks synspunkter.

Alexander Ryle (LA): Påtænker ministeren at forelægge forhandlingsoplæg til forhandlingerne om tobak og nikotin? På hvilken baggrund har ministeren indtil nu forhandlet? Jeg kan se, at der er blevet fremlagt danske forslag, som har vakt bred støtte fra andre lande, men på hvilken baggrund har man gjort det, hvis man ikke har et mandat?

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde): Vi forhandler på baggrund af, at et bredt flertal i Folketinget har vedtaget en forebyggelseshandlingsplan, hvori det indgår, at Danmark aktivt skal søge indflydelse og bl.a. opfordre Kommissionen til at revidere både tobaksvaredirektivet og tobaksvarereklamedirektivet. Det er foruden regeringspartierne Danmarksdemokraterne, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Alternativet, der har indgået den aftale. Derfor vil jeg fremføre aftalepartiernes position på forebyggelse, som ligger offentligt tilgængelig, særlig i forhold til at EU skal sikre et højt beskyttelsesniveau af børn og unge, så vi står bedre rustet over for tobaks- og nikotinindustriens sundhedsskadelige produkter målrettet børn og unge.

Marianne Bigum (SF): Jeg har en opfattelse af, at lattergas- og opioidmisbrug er et alvorligt problem for vores børn og unge både herhjemme og i EU. Vil ministeren også arbejde for at gøre noget ved det på EU-plan?

Alexander Ryle (LA): Hvad er ministerens holdning til smagsreduktioner i nikotinposer? Adskiller ministerens holdning på EU-plan sig fra ministerens holdning på nationalt plan, jævnfør forebyggelsesaftalen, der fastslår, at tobak- og mentolsmag skal være tilladt?

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde): Vores forebyggelsesrammer sætter nogle overordnede rammer for regeringens prioriteter i forbindelse med en revision af tobaksvaredirektivet og tobaksreklamedirektivet. Det, vi rejser under »Eventuelt«, handler om at få sikret, at Kommissionen får fulgt op og leveret på løftet om, at der skal ske en revision af de to direktiver, så vi sikrer et højt beskyttelsesniveau af folkesundheden og særlig med fokus på børn og unge. Dermed

vil vi arbejde for, at vi kan få et mere fremtidssikret direktiv, hvor vi synes, det er vigtigt, at de enkelte medlemslande kan få mulighed for at gå længere, end direktivet foreskriver. Der skal i øvrigt være en øget produktregulering. Man skal bl.a. udbrede Danmarks regulering af smage i tobak- og nikotinprodukter, som vi er i gang med at behandle lovgivningsmæssigt.

Til Marianne Bigum: Lattergas og opioider er ikke en del af hverken tobaksvaredirektivet eller tobaksreklamedirektivet. Til gengæld arbejder vi med begge dele, i særdeleshed i en national kontekst, hvor regeringen er på vej i forhold til at sætte ind over for bekymringen i relation til opioidmisbrug blandt børn og unge, herunder salg på sociale medier. Vi er også på vej i forhold til mulighederne for at føre mere effektiv kontrol på området.

Alexander Ryle (LA): Kan ministeren bekræfte, at ministeren handler i tråd med forebyggelsesaftalen fra november 2023 og ikke går ud over det, der er aftalt blandt Folketingets partier, når det kommer til regulering af smagsreduktioner? Kan ministeren bekræfte, at man ikke arbejder for, at tobak- og mentolsmag skal være undtaget i Danmark, mens man i EU arbejder for, at tobak- og mentolsmag ikke skal være undtaget?

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde): Det er helt korrekt, at tobak- og mentolsmag er tilladt i Danmark. Det har vi øje for. Ifølge forebyggelsesaftalen er det på et relativt overordnet niveau, som vi også har aftalt med ambitioner i forhold til det europæiske spor. Jeg ser ingen modstrid imellem de ting, men jeg forestiller mig, at når vi forhåbentlig kommer videre med arbejdet med en revision af både tobaksvaredirektivet og tobaksreklamedirektivet, så vil der komme mange yderligere spørgsmål på bane, fordi det indeholder mange forskellige elementer. Vi har bl.a. fokus på den massive markedsføring, der er rettet mod børn og unge på de sociale medier. Vi mener, der er behov for at finde bedre fælles løsninger. Der sker et meget stort skifte – traditionel markedsføring flytter andre steder hen, og der kommer flere skjulte former for markedsføring rettet mod de unge. Forebyggelsesaftalen fastsætter rammerne for regeringens prioriteter i forbindelse med en revision af tobaksvaredirektivet, men jeg forventer helt sikkert også, at vi kommer til – også i udvalget her – at diskutere en række yderligere spørgsmål, når vi kommer dertil.

Alexander Ryle (LA): Som svar på mit første spørgsmål får jeg at vide, at ministeren forhandler i EU på baggrund af en bred aftale med bred opbakning blandt Folketingets partier. Hvis ministeren i EU forhandler ud fra, at tobak- og mentolsmag skal være omfattet, hvordan kan ministeren så sige, at hun har opbakning til den position fra Folketingets partier, når det sort på hvidt er undtaget i forebyggelsesaftalen fra november 2023?

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde): Jeg tror, ordføreren misforstår. Tobak- og mentolsmag er undtaget, det har vi selvfølgelig øje for. Vi arbejder på europæisk plan for at sikre, at medlemslandene nationalt kan beslutte at gå videre, og dermed også at det er et anliggende for Folketinget, hvis der skal ske forskellige former for yderligere regulering. Dermed er det ikke bare laveste fællesnævner, som landene bliver bundet af. Det synes vi er vigtigt, bl.a. for at sikre, at vi kan gå længere i de tilfælde, vi ønsker det.

5. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 4. Forslag til Rådets afgørelse om, at man på vegne af EU fremsender forslag til ændringer i bilag II og III under Konvention om beskyttelse af Europas vilde dyr og planter samt naturlige levesteder (Bern-konventionen) med henblik på møde i den Stående Komité under konventionen

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2023) 0799

KOM (2023) 0799 – Bilag 7 (sammenfatning)

KOM (2023) 0799 – Bilag 8 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20231) – Bilag 569 (kommenteret dagsorden)

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Sagen forelægges til tidligt forhandlingsoplæg.

Sagen vedrører Kommissionens forslag til en rådsbeslutning om, at EU fremsender et forslag til Bernkonventionen om at ændre ulvens beskyttelsesstatus.

Bernkonventionen omhandler beskyttelse af Europas vilde dyr og planter samt naturlige levesteder. Den har 50 parter, der ud over EU's medlemsstater omfatter yderligere 23 europæiske og enkelte afrikanske lande.

Forslaget indebærer, at man rykker ulven fra bilag II i Bernkonventionen, der omhandler de strengt beskyttede arter, til bilag III, der omhandler de beskyttede arter.

Kommissionens forslag blev fremlagt i december 2023 og forhandles fortsat i Rådet. Det er endnu for tidligt at sige, om der vil være opbakning fra et kvalificeret flertal af EU's medlemsstater. Såfremt Rådet bakker op om forslaget, vil Kommissionen fremsende det til afstemning i forbindelse med næste møde i Bernkonventionens Stående Komité, der finder sted i starten af december 2024. Fristen for indsendelse af forslag inden mødet er i oktober.

Kommissionens forslag tager udgangspunkt i en analyse af ulvens status i EU, som Kommissionen har fået udarbejdet i 2023. Analysen er udarbejdet som opfølgning på Europa-Parlamentets resolution fra november 2022 om beskyttelse af husdyravl og store rovdyr i Europa. Her opfordrede Europa-Parlamentet bl.a. Kommissionen til at foretage regelmæssige vurderinger af de videnskabelige data for at gøre det muligt at justere arters beskyttelsesniveau, så snart den ønskede bevaringsstatus er nået.

Det fremgår bl.a. af Kommissionens forslag, at ulven har reetableret sig på tværs af kontinentet med en betydelig udvidelse af artens udbredelsesområde, at bestandene har nået et betydeligt niveau, og at bestandene fortsat vokser på hele kontinentet. Ifølge Kommissionen er ulvebestanden i EU senest i perioden 2012-2023 vokset fra ca. 11.200 til ca. 20.300 ulve.

I forslaget henviser Kommissionen til, at Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) – en specialistgruppe under den uafhængige og internationale naturbeskyttelsesorganisation International Union for the Conservation of Nature (IUCN) – har konkluderet, at ulven i henhold til IUCN's rødlistekriterier kan klassificeres som »livskraftig« både på europæisk plan og inden for EU. De overordnede positive tendenser ser også ud til at være stabile eller stigende.

Kommissionen henviser også til, at der i medlemsstaternes seneste artikel 17-afrapportering til Kommissionen fra 2019 var 21 lande, der rapporterede på ulven, opdelt på 39 forskellige biogeografiske regioner. Af disse var 18 i gunstig bevaringsstatus, 19 var i ugunstig bevaringsstatus og 2 var ukendt. Danmark rapporterede ikke om ulven, idet ulven er et forholdsvis nyt bekendtskab for Danmark.

Jeg synes, det giver god mening løbende at kigge på udviklingen hos de enkelte arter og vurdere, om der er fagligt grundlag for at justere beskyttelsesniveauet, hvis de rette betingelser er til stede. Kommissionen har vurderet, at der nu er tilstrækkelig dokumentation til støtte for tilpasningen af ulvens status inden for rammerne af Bernkonventionen.

På baggrund af oplysningerne om ulvens bestandsudvikling i EU lægger regeringen op til at støtte Kommissionens forslag. I den forbindelse er det vigtigt for mig at understrege, at vi fortsat skal sikre et højt beskyttelsesniveau for ulven. Hvis Kommissionens forslag vedtages, og hvis ulvens beskyttelsesniveau på et tidspunkt også skulle blive ændret i EU's habitatdirektiv, vil EU-medlemsstaterne stadig have en EU-retlig forpligtelse til at genoprette og sikre en gunstig bevaringsstatus for ulven.

Hvis den EU-retlige beskyttelse af ulven lempes, vil det være op til den enkelte medlemsstat at beslutte, hvorvidt der skal opretholdes en strengere beskyttelse end den, der er krav om. Det kan f.eks. være i relation til beskyttelsen af ulven i yngletiden.

Uanset om den EU-retlige beskyttelse af ulven lempes, vil ulven – på samme vis som alle andre vilde pattedyr i Danmark – fortsat være beskyttet i yngletiden af de danske nationale regler. De danske regler om beskyttelse af vildt i yngletiden vil kunne opretholdes, uanset om EU-beskyttelsen af ulven ændres.

Under alle omstændigheder vil vi stadig skulle genoprette og sikre en gunstig bevaringsstatus for ulven. I dag er det vurderingen, at ulvens bevaringsstatus i Danmark ikke er gunstig. Når den ikke er det, er den fredet, og så vil det ikke medføre nogen ændringer i Danmark. Men vi kan også se, at udviklingen af ulvepopulationen i Danmark bevæger sig, og det vil sige, at det ikke vil ændre noget i Danmark i dag, men på sigt kan det ændre sig.

FO Oplægget til den danske linje i det videre arbejde er indeholdt i regeringens indstilling til forhandlingsoplæg. Det indstilles, at man fra dansk side

- tilslutter sig forslaget, idet det samtidig konstateres, at en ændring af ulvens beskyttelsesniveau ikke vil ændre på, at ulven fortsat vil være en beskyttet art, og at medlemsstaterne derfor vil være forpligtede til at sikre en gunstig bevaringsstatus for ulven.

Sag ved EU-Domstolen (sagsnr. C-601/22)

I forlængelse af denne sag vil jeg kort orientere om anden ulvesag. Det drejer sig om en sag ved EU-Domstolen, hvor Danmark har afgivet indlæg.

Sagen udspringer af, at en østrigsk domstol har forelagt EU-Domstolen præjudicielle spørgsmål. Det drejer sig om fortolkningen af habitatdirektivet i forhold til beskyttelsen af ulve og ulvens udbredelsesområde.

Generaladvokaten er kommet med sit forslag til afgørelse i sagen. Danmark har afgivet indlæg i sagen, så beskyttelseshensynet kan varetages, samtidig med at mulighederne for at fravige beskyttelsen af ulve reelt sikres. Generaladvokatens udtalelse er et forslag, som EU-Domstolen ikke er forpligtet til at følge, når den afsiger dom.

Hvis udvalget vil vide mere om sagen, kan man læse det notat, som er oversendt til Folketinget (EUU, bilag 108 (alm. del, 2022-23 – 2. samling)).

Christian Friis Bach (RV): Vi støtter ikke regeringens linje. Det er rigtigt, at bevaringsstatus er gunstig i halvdelen af regionerne, men i den anden halvdel er den ikke gunstig. Ulven udgør ikke et problem for mennesker eller for husdyr, i hvert fald ikke et større problem. Der har været enkelte angreb, men ulvesikre hegn virker. Hvis der er en problemulv, må man skyde den, og det må man stadig væk. Vi synes, at det politisk og procedurmæssigt er forkert, at man fra dansk side støtter, at man plukker en enkelt art ud og prøver at redigere i bilagene. Vi er ikke romantikere omkring ulve. De kommer forhåbentlig engang op på et niveau.

Søren Søndergaard (EL): Ministeren gennemgik, hvor godt det stod til i EU med ulven, men vi skal lige have slået fast, at ulven fortsat er rødlistet som sårbar i Tyskland og Danmark. Det kan ministeren forhåbentlig bekræfte. Det billede fremgik stadig væk af den rapport, som ministeren ellers læste meget op af.

Har der været nogen registrerede ulveangreb på husdyr i Danmark, hvor der har været fungerende ulvesikrede hegn?

Hvilke konkrete forvaltningstiltag mener regeringen der er behov for, som ikke allerede findes i dag, og som vil blive tilgængelige med forslaget vedtagelse?

Marianne Bigum (SF): Vi har efterhånden ad flere omgange diskuteret, om ulven skulle være i livskraftig tilstand osv. Ministeren har før henvist til, at ulven skulle være i gunstig bevaringsstatus i 18 områder, ugunstig i 19, og vi er gået frem og tilbage på lukkede og åbne samråd omkring det. I dag siger ministeren så, at der er 39 biogeografiske regioner, og at ulven har det godt i halvdelen af dem. Det mener jeg simpelt hen ikke er rigtigt. Der er defineret 7 biogeografiske regioner i EU. I 6 af dem er ulven i ugunstig tilstand. Jeg tror, at de tal, ministeren bliver ved med at komme med, handler om, at der må være områder, som er inden for den ene region, hvor ulven ser ud til at have det godt, og at de ligger klumpet sammen der.

Vi har en kæmpe biodiversitetskriser i Europa og i særdeleshed i Danmark. Det går voldsomt tilbage for arterne. Ministeren vælger at bruge sine kræfter på én art, som nogle steder i EU ser ud til at være en smule i fremgang, fordi beskyttelsestiltagene virker. Vi har efterspurgt en strategi for rødlistede arter i Danmark for at stoppe biodiversitetskrisen i Danmark. Den har vi ikke kunnet få. Vi har ikke fundet, at ministeren greb om det på en måde, som rent faktisk vil løfte dem, der havde det svært. Vi har også stillet masser af spørgsmål til ulven, som stadig væk har det dårligt i Danmark. Det er en meget mærkelig politisk prioritering, og vi kan ikke støtte regeringens forhandlingsoplæg.

Jeg synes, at det er meget usagligt – det havde vi også et møde om i går. Den saglige måde at gå til værks på er, at man hvert sjette år opdaterer listerne og ser på, hvordan det går med arterne, og så finder man ud af, hvordan beskyttelsesniveauet skal justeres. Det var meningen, at vi skulle lave

den samlede vurdering i 2025. Ministeren går ind forud for den saglige vurdering og vil støtte, at man regulerer en enkelt art, som der ellers ikke er belæg for at skulle regulere. Man kan godt regulere problemulve, men vi skal have meget mere fart på etableringen af f.eks. ulvesikre hegn, så vi får løst problemet. Dette forslag løser ikke problemet.

Det er en ærgerlig debat. At ulven så småt er i fremgang i EU, er en af de få succeshistorier. Vi burde gøre rigtig meget for at følge Vildtforvaltningsrådets anbefalinger for at sikre, at der ikke kommer ulveangreb, og for at sikre, at der er tryk omkring ulven. Men det har man politisk valgt ikke at prioritere. Jeg forstår simpelt hen ikke vægningerne.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Til Christian Friis Bach og Søren Søndergaard: Der er områder, hvor ulven ikke er i gunstig bevaringsstatus, herunder Danmark. I alle de områder vil der ikke være nogen forskel på forvaltningsmulighederne, afhængigt af om den er på den ene eller den anden liste. Man kan have en politisk diskussion, men det bør være en naturfaglig biologisk definition, om ulven er i gunstig bevaringsstatus, og det er eksperter fra Aarhus Universitet, der vurderer det.

Ulven kom tilbage til Danmark efter 200 års fravær, og der er nu ynglende ulve. Vi vurderer, at der i dag er mellem 32 og 42 ulve i Danmark. De seneste 5 år er antallet af ulve gået op, og hvis den udvikling fortsætter, vil eksperterne skulle vurdere, om ulven nu er i gunstig bevaringsstatus. Hvis en art er i gunstig bevaringsstatus, skal den så stadig væk være på den strengt beskyttede liste, eller giver det mening at have den på den beskyttede liste? Det er jo den diskussion, vi bør have. Vi ved ikke, om udviklingen fortsætter, for dansk natur er meget indhegnet, og vi har ikke de store skove eller bjergområder, man har i Syd- og Centraleuropa.

Til Christian Friis Bach: Det er korrekt, at ulven ifølge den seneste opgørelse ikke er i gunstig bevaringstilstand langt de fleste steder i Europa, men det er den i halvdelen af de biogeografiske regioner. De steder, hvor den ikke er i gunstig bevaringstilstand, herunder Danmark, vil der ikke være nogen forvaltningsmæssig forskel, så længe den er det.

Til Søren Søndergaard: Vi kan godt vende skriftligt tilbage på ulvens tilstand i Tyskland. I Danmark er den ikke i gunstig bevaringstilstand, og forslaget ændrer ikke på forvaltningen af ulve i Danmark. I Danmark har ulvesikrede hegn været en meget effektiv beskyttelse af forskellige dyr, primært får. Der har været temmelig mange ulveangreb på får. Jeg har selv besøgt nogle af dem, som har været udsat for det, og det er selvfølgelig vigtigt, at vi beskytter dem. Derfor har partierne bag finansloven – ikke Enhedslisten – sat penge af til at udvide tilskudsmulighederne til ulvesikrede hegn. De første tilskudsrunder er allerede kørt nu, og der er stor interesse for at få ulvesikrede hegn. Det er kun positivt, at der kan være den sameksistens. I Danmark har vi ikke registreret ulveangreb bag ulvesikrede hegn.

Som situationen er i dag, vil det ikke ændre på forvaltningssituationen af ulv i Danmark, fordi ulven ikke er i gunstig status.

Marianne Bigum spørger, hvorfor man ikke venter til næste år. Kommissionen har vurderet, at tallene i artikel 17-afrapporteringen fra 2019 og deres nye opgørelse viser, at der er sket en fordobling fra groft sagt 11.000 til 20.000 ulve i Europa. Kommissionen vurderer, at det er tilstrækkeligt til at gå videre til Bernkonventionen, og regeringen vurderer, at det må være en fornuftig tilgang.

Skal flere arter inkluderes i Bernkonventionen? Det mener jeg helt klart følger af den politik, jeg forsøger at beskrive. Lige så vel som arter, der har været på Bernkonventionens liste over strengt beskyttede arter og derfor ikke længere er i ugunstig bevaringsstatus, bør kunne flyttes til listen over beskyttede arter, bør man kunne have en fleksibilitet til at sætte arter på listen over strengt beskyttede, hvis de nu er truede, selv om de ikke oprindeligt var det.

Indtil videre har det været umuligt at justere i Bernkonventionens lister, og hvis man forestiller sig, at vi skulle have store årlige diskussioner af det hele, risikerer vi, at den liste skrumper ind. Der er også i andre lande i Europa store diskussioner om f.eks. bjørne, som også er på listen over strengt beskyttede.

Det er rigtigt, at der kommer en rapport næste år, og den kommer igen nogle år efter, og der må det være Kommissionens vurdering, om den udelukkende vil bekræfte og måske udbygge med de nuværende tal.

Alexander Ryle (LA): I Liberal Alliance mener vi, at det vil være den forkerte vej at gå, hvis vi ændrer ulvens beskyttelsesstatus. Vi har et ønske om mere natur i Danmark, og for at have mere vild natur skal vi også have de planter og dyr, der hører hjemme i den danske natur. Der er ikke noget, der tyder på, at antallet af angreb på husdyr er stigende, men hvis det skulle ske, at ulve mister deres skyhed og begynder at finde føde i husdyrbesætninger, er det allerede i dag tilladt at nedskyde konkrete problemulve. Derfor kan vi ikke støtte forhandlingsoplægget, og uanset hvad EU måtte beslutte at gøre, mener vi ikke, at der er nogen grund til at ændre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Jens Henrik Thulesen Dahl (Danmarksdemokraterne): I Danmarksdemokraterne så vi sådan set gerne, at der var en noget kraftigere regulering af ulve, og derfor bakker vi op om regeringens forhandlingsoplæg. Vi ved godt, at forslaget ikke som udgangspunkt vil ændre ret meget, om overhovedet noget, men det er trods alt et lille skridt i den rigtige retning.

Marianne Bigum (SF): Jeg synes, det er helt fair, at man lytter til bekymringen om ulven. Jeg synes, at man skulle løse det ved at følge Vildtforvaltningsrådets anbefalinger og ved at sætte penge af til at få etableret ulvehegn og stille krav til, at de så også bliver etableret, så det ikke går ud over husdyrene. Forslaget løser ikke noget, og vi har flere gange spurgt, hvad der er motivationen bag det. Ministeren får det til at fremstå, som om Kommissionen kommer med det på et fagligt grundlag. Men Kommissionen bedriver også politik, og forslaget er i høj grad politik, for det er ikke grundet i faglighed.

Ministeren henviser til rapporten fra Large Carnivore Initiative for Europe, som siger, at ulven er i fremgang. Det er korrekt, for beskyttelsesniveauet virker. Men ministeren refererer ikke til, at de ikke støtter nedgradering af ulvens beskyttelsesstatus. De henviser til de muligheder, der allerede er inden for de eksisterende rammer for regulering, men det er ikke kommet med i den videre proces.

Jeg synes, det tenderer til vildledning, når det bliver fremhævet, at ulven er i gunstig bevaringsstatus i halvdelen af Europa. Det er den ikke. Vi har 11 veldefinerede biogeografiske zoner i EU. I 7 af dem kan ulve forekomme. I 6 ud af de 7 er ulven i ugunstig bevaringsstatus. Det har de grønne organisationer i EU sagt til Kommissionen, og vi har fremført det ad flere omgange til ministeren på skrift og på samråd.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Til Alexander Ryle: Regeringen er fuldstændig enig med Liberal Alliance i, at vi skal have mere natur i Danmark. Vi arbejder for at få markant mere skov, flere søer og vådområder, mere vild natur og nationalparker. Dette forslag vil på ingen måde begrænse eller ændre arbejdet med mere vild natur i Danmark.

Det er rigtigt, at der i dag er mulighed for at regulere problemulve. Derfor tages der dna-prøver, når der er ulveangreb, så man kan finde ud af, om det er den samme ulv, og om den har mistet skyheden for mennesker.

Til Jens Henrik Thulesen Dahl: Det er helt korrekt, at forslaget ikke vil ændre på det nuværende niveau af ulve i Danmark. Når der er mellem 32 og 42 ulve i Danmark, er den ikke i gunstig bevaringsstatus, så det vil ikke betyde noget for reguleringen i Danmark. Det gælder også for alle de andre steder i Europa, hvor den ikke er i gunstig bevaringsstatus. Det er ikke kun i Danmark, at udviklingen går opad. Den udvikling er påvist generelt i hele Europa med en fordobling det seneste tiår, og derfor kan det godt blive sådan, at den kommer til at være i gunstig bevaringsstatus, men det kan vi ikke spå om.

Til Marianne Bigum: Vi må svare skriftligt om de 39 forskellige biogeografiske regioner i de 21 lande, som rapporterede.

Bl.a. Danmark rapporterede ikke i 2019, fordi ulven lige var kommet til landet, men næste gang vi skal rapportere, vil det være logisk, at Danmark skal bidrage. Fagligheden skal afgøre det, men vurderingen vil – som jeg hører det – være, at ulven ikke er i gunstig bevaringstilstand i Danmark. Når jeg siger, at den er det i halvdelen af de 39 forskellige biogeografiske regioner, så er det dem, som er i 21 lande og ikke i hele EU. I 18 regioner var den i gunstig bevaringsstatus, i 19 i ugunstig, og i 2 var den ukendt. Det er vigtigt at slå fast, at der, hvor den er i ugunstig bevaringstilstand, bl.a. i Danmark, vil det ikke ændre på forvaltningen og på reglerne om ulve. Det er udelukkende der, hvor den er i gunstig bevaringsstatus, man kan overveje, om den stadig skal være på en strengt beskyttet liste, eller om man bør flytte den over på en beskyttet liste. Det er det, diskussionen må handle om.

Alexander Ryle (LA): Jeg er glad for, at ministeren er enig i, at vi skal have mere vild natur i Danmark, både hvad angår skov, planter og dyr. Men er det regeringens holdning, at vi i Danmark skal fastholde en streng beskyttelsesstatus, når ulven på et tidspunkt forhåbentlig får en gunstig bevaringsstatus? Vi må gå ud fra, at der på et tidspunkt er en mulighed for, at ulven får det. Lige nu kommer det ikke til at have nogen effekt for Danmark. Men da vi gennemgik det i Miljø- og Fødevarerudvalget (MOF), fik jeg det indtryk, at man forventede, at man på et tidspunkt ville nå op på et niveau, hvor ulven havde en gunstig bevaringsstatus, og på det tidspunkt vil den EU-lovgivning, som man er i gang med at forhandle nu, få effekt i Danmark.

Søren Søndergaard (EL): Svarene er meget interessante. Der har været en diskussion om regeringens grønne ambitioner, når det gælder klima og natur. Jeg kunne godt tænke mig at høre ministerens politiske refleksioner over, at dem, der advarer meget stærkt mod, at vi giver mandat til det, ministeren ønsker, er Verdensnaturfonden (WWF), DOF BirdLife, Verdens Skove og Danmarks Naturfredningsforening. Alle naturorganisationerne, som er sat i verden for at sikre naturen, er ikke enige med regeringen.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Til Alexander Ryle: Jeg kan ikke svare på spørgsmålet. Regeringens politik på området er ikke ændret, og det ville være umådeligt vanskeligt at fastlægge den nu, al den stund at det er ikke der, vi er i dag. Der er heller ikke nogen eksperter, der kan rådgive os om det. Jeg vil personligt sige, at jeg vil gå til det på baggrund af eksperternes udtalelser. Aarhus Universitet følger hele tiden ulven, og de vil nok på et tidspunkt angive en mulighed for, at ulven kan få gunstig bevaringsstatus, hvis den positive udvikling fortsætter – med alle gældende forbehold. Hvis det sker – og med øje for f.eks. konventionen og habitatdirektivet – er det på mange måder en ny situation, og så bør vi blive rådgivet om, hvordan man sikrer sameksistens mellem ulve og mennesker i Danmark. Vi må sikre, at det sker på en måde, hvor vi beskytter ulven, som så vil være en beskyttet art.

Til Søren Søndergaard: Jo, det gør indtryk på mig. Jeg ved, at diskussionen er både politisk, følsom og faktuel. Jeg forsøger at holde mig til det helt faktuelle. Jeg synes, at det er den rigtige tilgang at se på listerne igen, da de blev lavet for årtier siden. Så må man vurdere, om det har haft en betydning, at en art var strengt beskyttet, men det kan man selvfølgelig være politisk uenig i. Det har haft en effekt her – det er helt tydeligt. Jeg synes, at det er den fornuftige tilgang, men jeg mener også, at det binder den anden vej. Hvis der er arter, som ikke var på den oprindelige liste, men som burde komme på listen, synes jeg også, at vi bør vurdere og arbejde for det. Jeg tror, at den tilgang vil være bedst for naturen.

Marianne Bigum (SF): Jeg er enig med ministeren i, at det er den rigtige tilgang, og det er også det, vi skulle have gjort i 2025, hvor vi skulle have lavet en status på, hvordan det står til med listerne. Men nu plukker man en art ud, fordi en rapport siger, at den er i fremgang, selv om de ikke anbefaler, at man nedgraderer beskyttelsesstatusen. Det er da politik på højt plan.

Ministeren sagde, at han ikke kunne svare på, hvad regeringens holdning vil være, hvis ulven kom i fremgang, og om man så vil indføre jagt på ulven. Ministeren siger, at det ikke er der, vi er i dag. Der, hvor vi er i dag, er ulven et stort samtaleemne, og folk er bekymrede i Danmark. Vi er også der i dag, hvor ulve forsvinder, selv om vi burde kunne se en fremgang i arten i Danmark. Der foregår nok noget faunakriminalitet, hvor nogen skyder den. Vil ministeren være med til at få etableret ulvehegn, så vi ikke får angreb? Der sker ikke angreb på husdyr inde bag ulvehegnene. Vil ministeren være med til at løfte de anbefalinger, der er kommet i forhold til at sikre sameksistensen med ulven? Vil ministeren være med til at gribe ind over for den ulovlige faunakriminalitet, der højst sandsynligvis sker i forhold til ulvene? Det er der, vi er i dag, så det forventer jeg egentlig, at ministeren kan svare på.

Alexander Ryle (LA): Mit spørgsmål var en lille smule rodet, og det skal jeg beklage. Jeg forstår selvfølgelig godt, at regeringen ikke har taget stilling til, hvad man gør i et hypotetisk tilfælde. Men man kunne godt have en politisk holdning til, om man skal regulere naturen, eller om man vil give plads til en rig og varieret natur, hvor forskellige dyrearter og plantearter i naturen kan leve og vokse ureguleret. Det lyder, som om ministeren er enig i, at der skal være plads til vild natur i Danmark, men at man stadig godt vil have mulighed for at begynde at skyde ulvene, såfremt det skulle blive aktuelt om nogle år.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Til Marianne Bigum: Vi har i hvert fald et eksempel på faunakriminalitet. Det var en politisag. Det er alvorligt for samfundet – der er en grund til, at arterne er

strengt beskyttede, og det skal man respektere. Faunakriminalitet er værre end krybskytteri. Vi ved også, at ulve forsvinder, men om alle skyldes faunakriminalitet, eller om noget også skyldes, at ulve vandrer på tværs af landegrænser, er mere vanskeligt at komme med et entydigt svar på. Myndighederne ser meget alvorligt på faunakriminalitet.

På trods af at ulven har svømmeegenskaber, vurderes det ikke som sandsynligt, at den svømmer til de danske øer i et omfang, hvor den vil kunne yngle. Men i hele Jylland har man nu mulighed for at få støtte til ulvesikrede hegn, præcis fordi vi indgik en finanslovsaftale om det for at følge op på Vildtforvaltningsrådets anbefalinger, og fordi partierne havde interesse i det. Jeg er tilfreds med, at vi er kommet igennem med det og fik opbakning fra partierne til at give støtte. Der har været de første runder af støtte, og der bliver sat ulvesikrede hegn op.

Til Alexander Ryle: Vi skal have meget mere rig og varieret natur og også mere ureguleret natur, hvis vi skal være en del af løsningen på den globale og nationale krise på natur og biodiversitet. De steder, hvor det for alvor kan ske, er i de kommende naturnationalparker. Men fordi landet er, som det er, er vi nødt til at sætte hegn omkring, for de dyr skal ikke spise bondens korn på markerne. Dyrene skal være naturforvaltere, frem for at mennesker naturforvalter. Det er det nye natursyn, vi er ved at etablere. I år er vi i gang med at få anlagt de første to naturnationalparker, og derefter skal vi videre. Det er nok ikke realistisk, at ulven kan komme ind i en naturnationalpark – så store er de slet ikke.

Næstformanden (Henrik Møller): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Liberal Alliance, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

Punkt 5. Rådsmøde (miljø) den 17. juni 2024

Rådsmøde 17/6-24 – miljø – Bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20231) – Bilag 569 (kommenteret dagsorden)

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Alle sager forelægges til orientering.

1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om jordbundsovervågning og jordbundsmodstandsdygtighed

– *Generel indstilling*

KOM (2023) 0416

EUU alm. del (20231) – Bilag 458 (udvalgsmødereferat side 33 FO, forhandlingsoplæg forelagt 15/3-24)

KOM (2023) 0416 – KOM (2023) 0416 – svar på spm. 1 om hvordan definerer ministeren den risikobaserede tilgang på jordforureningsområdet (EU-note af 5/10-23)

EU-note (20231) – E 4 (EU-note af 5/10-23)

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Jeg forelagde forhandlingsoplæg på sagen den 15. marts 2024.

Kommissionens forslag indebærer, at der etableres et overvågningssystem, der skal indsamle data og give overblik over jordbundens tilstand i EU.

Sunde jordøkosystemer er en væsentlig faktor for bl.a. biodiversiteten, klimaet og fødevarerproduktion. Kommissionen vurderer, at ca. 60 til 70 pct. af jordbunden i EU er i dårlig tilstand. Med et overvågningssystem for jordbunden kan man bedre identificere årsagerne til, at jordbunden forringes, og dermed få det fornødne grundlag for at rette op på jordens sundhedstilstand.

Forhandlingerne er gået godt, og vi er generelt lykkedes med at få danske synspunkter afspejlet i kompromisforslaget. Vi har haft fokus på at fastholde en ambitiøs overvågningsindsats og på at sikre, at indsatsen på jordforureningsområdet flugter med vores regulering herhjemme. Det er vi lykkedes med.

Forhandlingerne har især fokuseret på de konkrete indikatorer og prøvetagningsmetoder. Her er man nået til enighed om en harmoniseret tilgang baseret på fælles indikatorer. Vi har fra dansk side arbejdet på, at overvågningsindsatsen indrettes på den bedst mulige måde, og vi er lykkedes med at sikre et effektivt overvågningsprogram, hvor man kan sammenligne data på tværs af EU.

Regeringen er således tilfreds med resultatet, og på den baggrund vil vi støtte den generelle indstilling på rådsmødet.

Marianne Bigum (SF): Jeg synes, at det er noget af en bombe, at 60 til 70 pct. af jordbunden i EU er i dårlig tilstand. Det er da en katastrofe, så jeg ser frem til, at vi får gjort noget ved det.

2. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om revision af affaldsrammedirektivet

– *Generel indstilling*

KOM (2023) 0420

EUU alm. del (20231) – Bilag 525 (udvalgsmødereferat side 7 FO,
forhandlingsoplæg forelagt 26/4-24)

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Jeg forelagde forhandlingsoplæg den 26. april 2024.

Formålet med forslaget er at mindske miljø- og klimaaftrykket fra tekstil- og fødevarerproduktionen.

Danmark har generelt arbejdet på at opretholde ambitionsniveauet i Kommissionens forslag, og det er vi heldigvis kommet langt med.

Forhandlingerne har især fokuseret på reduktionsmålene for madaffald. De har været under massivt pres fra en række medlemslande, der har ønsker udvandinger. Det er derfor rigtig godt, at det er lykkedes at fastholde niveauet fra Kommissionens forslag. Kompromisforslaget fastholder således reduktionsmålene for madaffald. Fødevarerindustrien skal reducere med 10 pct. i 2030, og husholdningslignende madaffald skal reduceres med 30 pct.

På tekstilområdet har der været bred opbakning til at indføre det udvidede producentansvar. Det er også rigtig positivt.

Kompromiset indebærer øget kontrol og øgede krav til eksport af genbrugstøj. De velgørende organisationer vil fortsat kunne spille en central rolle og fortsætte deres vigtige arbejde med at fremme genbrug.

Alt i alt et godt resultat, som regeringen agter at støtte på rådsmødet.

Christian Friis Bach (RV): Sidst vi drøftede sagen, havde jeg fokus på, at vi ikke skulle opsætte et stort administrativt bureaukrati, som gjorde, at de organisationer herhjemme, som håndterer genbrugstøj, lige pludselig ikke kan gøre det mere. Kan ministeren bekræfte, at der fortsat er fokus på det, og at det ser ud til fortsat at kunne være en mulighed?

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Det er helt korrekt. Der vil være indrapporteringskrav, men vurderingen er, at de velgørende organisationer osv. kan fortsætte deres vigtige arbejde. Vi er tilfredse med resultatet.

3. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om grønne anprisninger

– *Generel indstilling*

KOM (2023) 0166

EUU alm. del (20231) – Bilag 525 (udvalgsmødereferat side 13 FO,
forhandlingsoplæg forelagt 26/4-24)

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Jeg forelagde forhandlingsoplæg den 26. april 2024.

Formålet med forslaget er at bekæmpe greenwashing, altså vildledende miljøanprisninger af produkter.

I forhandlingerne har der været meget forskellige ønsker til ambitionsniveauet i forslaget. Flere lande har arbejdet på at underminere de krav, der netop er blevet vedtaget i den overordnede EU-lovgivning om vildledende markedsføring. Men bl.a. på baggrund af Danmarks indsats er det lykkedes at fastholde ambitionsniveauet.

Danmark er også blevet imødekommet på en række andre områder. Man kan fortsat ikke bruge klimakreditter i forhold til markedsføring af produkter. Nationale miljømærker som Svanen får nedsat de administrative byrder, hvis de lever op til direktivet. Og alle virksomheder bliver omfattet af reglerne.

Det er grund til at være tilfreds med kompromisforslaget, og regeringen vil derfor støtte forslaget på rådsmødet.

Christian Friis Bach (RV): Kan ministeren bekræfte, at det klimamærke, vi har gang i, ikke kommer i problemer?

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Klimamærket vil godt kunne lykkes. Forslaget bliver vedtaget af Rådet på mandag, og så starter forhandlingen med de nyvalgte europaparlamentsmedlemmer, så der er god tid til, at Danmark kan indføre klimamærket. Det er vores vurdering, at vi er kommet i mål på tilfredsstillende vis.

4. Rådskonklusioner om det 8. miljøhandlingsprogram

– Vedtagelse

KOM (2024) 0123

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Det ottende miljøhandlingsprogram udgør den overordnede ramme for EU-arbejdet på miljø- og klimaområdet frem mod 2030.

Hidtil har det ottende miljøhandlingsprogram primært bestået af den grønne pagt. Men da den grønne pagt alene forpligter den nuværende Kommission, er der behov for, at den indkommende Kommission tilsvarende forpligtes til at tage initiativer i perioden fra 2025 til 2030.

Det skal sikres ved, at det ottende miljøhandlingsprogram skal genopfyldes med prioriteter for den kommende Kommission. Formålet med rådskonklusionerne er således at sende et klart signal fra Rådet til den indkommende Kommission om medlemsstaternes ønsker til miljø- og klimaindsatsen frem mod 2030.

Som sådan er rådskonklusionerne Rådets overordnede ønskeliste til den nye Kommission på det grønne område.

Rådskonklusionerne peger på behovet for indsatser på en lang række områder. Bl.a. skal EU fortsætte indsatsen for at nå klimaneutralitet i 2050, og man skal fokusere på at fremme klimatilpasning. Der skal tages yderligere skridt til at fremme cirkulær økonomi, nulforurening og natur- og biodiversiteten.

Regeringen har bakket op om den nuværende Kommissions arbejde og ambitionsniveau under den grønne pagt. Det er vigtigt, at ambitionsniveauet fastholdes fremover, og at indsatsen styrkes på en række områder.

I forhandlingerne af rådskonklusionerne har Danmark arbejdet for opstramninger på så godt som alle områder. Inden for nulforurening har vi bl.a. peget på, at Kommissionen skal fremsætte den længe ventede revision af REACH (registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier). Og vi ønsker en udfasning af PFAS hurtigst muligt.

Vi har presset på for at få en overordnet reguleringsramme for cirkulær økonomi, som bl.a. skal levere på EU's materiale- og miljøaftryk. Vi har peget på behovet for en revision af havstrategidirektivet. Vi har også ønsket et styrket fokus på en sammenhængende indsats for klimatilpasning herunder i forhold til naturgenopretning, naturbaserede løsninger og vandeffektivitet.

Det er ikke alt, vi er kommet igennem med i konklusionerne. Men vi er landet et acceptabelt sted. Regeringen agter derfor at stemme for vedtagelse af rådskonklusionerne.

Marianne Bigum (SF): Vi får fremragende nyhedsbreve i Folketinget, og EU-nyt meldte i januar, at rapporten fra Det Europæiske Miljøagentur (EEA) viste, at vi ikke ser ud til at kunne nå nogen af de seks prioriterede mål i 2030. Det synes jeg er ret bekymrende. Jeg kan forstå, at man vil forsøge at genopfylde med nye aktiviteter for at nå i mål. Men rapporten peger også på, at der bliver brug for helt op til en nidobling af hastigheden for at nå i mål i 2030. Der er nogle grundforudsætninger for at kunne nå de vigtige mål. Det drejer sig bl.a. om andelen af miljøafgifter, de samlede skatteind-

tægter skal op, der skal subsidier til fossile brændstoffer, så de kan blive afskaffet, udgifter til miljøbeskyttelse skal op, andel af grønne obligationer og øget økoinnovation. Som jeg læser denne rapport, er det ikke nok, at man skaber nye initiativer i EU. Man har også nationalt i høj grad været for langsom til at opfylde målene.

Vi har sat cirkulær økonomi på dagsordenen i Folketinget de sidste halvandet år som en af udfordringerne, hvor vi på EU-plan er bagud, men det er vi i høj grad også i Danmark. Har mødet ikke givet anledning til lidt selvransagelse om, hvordan vi i Danmark kan bidrage til at komme hurtigere i mål med det? Vi har i lang tid efterspurgt en handlingsplan for cirkulær økonomi, så vi også nationalt virkelig kommer i gang med den dagsorden. En nidobling af hastigheden er meget.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Vi er nærmest i forlænget spilletid i forhold til Kommissionen, og efter europaparlamentsvalget står vi foran en ny Kommission. Vi har ikke opgivet at få naturgenopretningsforordningen på dagsordenen, men det er uklart, om det lykkes at få den på til vedtagelse. Det burde den komme, og Danmark har lagt pres på, for at det skulle lykkes. Når man vurderer, hvad der er kommet ud af EU's grønne pagt, er der vel to store sager, der stikker ud. Det er naturgenopretningsforordningen og REACH-forordningen, hvor der ikke er kommet et nyt forslag, hvilket er problematisk. Derudover skal tempoet fastholdes og gerne op. Naturgenopretningsforordningen er ikke med, fordi vi sidder fast trods et flertal. Danmark spillede en aktiv rolle for at få det hjem, men trods at der var forhandlet en løsning med Europa-Parlamentet, faldt lande, som ellers var med, pludselig fra. Det er Ungarn, vi taler om. Det er dybt kritisabelt. Indsatsen fortsætter stadig væk, men de to mangler.

Det handler også om at sige til den kommende Kommission, at der stadig væk skal fuldstændig tryk på. Der er så store problemer og så stort et behov for at fortsætte arbejdet. Det er for tidligt at sige, hvordan Kommissionen vil se ud, men nu har vi i hvert fald muligheden for at sende et kraftigt signal om, at vi har brug for en Kommission, der går foran med ambitiøse forslag på de grænseoverskridende emner. Det er langt de fleste, når det handler om vores miljø og om klimaet. Der skal laves hjemmearbejde i medlemslandene, men vi skal løse langt det meste fælles. EU er en kæmpestærk medspiller i at få den grønne omstilling, miljø, de truede arter, skove, vores jordbund, kemikaliegifte, liv i vores fjorde og vandløb håndteret. Det handler om, at EU fortsat skubber på og laver lovgivning, som vi er bundet af.

5. Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om håndtering af klimarisici – beskyttelse af mennesker og velstand

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2024) 0091

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Kommissionens meddelelse handler om samfundets modstandsdygtighed over for klimarelaterede hændelser som oversvømmelser, tørke, hedeølger og stigende havniveauer.

Formålet med meddelelsen er at belyse og styrke EU's og medlemslandenes kapacitet til at håndtere klimaforandringer.

Meddelelsen indeholder ikke optakt til ny lovgivning på området.

Regeringen hilser meddelelsen velkommen, og vi støtter formålet om at styrke EU's og medlemslandenes kapacitet til at håndtere de voksende udfordringer med klimaforandringerne.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

a) Invasive arter

Punktet fremgår ikke af dagsordenen, men blev tilføjet under mødet.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Vi forventer, at der snart vil komme forslag om den næste opdatering af EU-listen over invasive arter.

Såfremt der i den forbindelse kommer forslag om at optage amerikansk mink på listen, forventer jeg at forelægge forhandlingsoplæg i efteråret. Dette er derfor blot en tidlig varsling.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

b) Kommissionens forslag til ændring af Rådets direktiv 91/676/EF om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater (komitésag)

Punktet fremgår ikke af dagsordenen, men emnet blev rejst af udvalget under mødet

Søren Søndergaard (EL): Mens vi har siddet her, har vi fået en henvendelse fra Miljøministeriet om, at vi inden kl. 16 i dag skal forholde os til en komitésag. Dansk Naturfredningsforening har fået 4½ time til at forholde sig til den. Landbrug & Fødevarer er selvfølgelig for den, men Miljøstyrelsen siger klart og tydeligt, at de ikke kan garantere, at det ikke betyder alvorlige problemer. Det handler om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget. Derfor lægger ministeren op til at undlade at stemme, men det fremgår samtidig i notatet fra ministeriet, at det ikke er klart, hvordan sagen ender. Det vil sige, at Danmarks stemme potentielt kan blive afgørende. Hvad med forsigtighedsprincippet? Skal Danmark ikke stemme nej til det forslag, når der er uklarhed om, hvorvidt det betyder en forringelse af vores grundvand? Ministeren må da træde i karakter her og i øvrigt udtrykke total afstandtagen fra denne måde at behandle det på. Det gør det sådan set ikke bedre, at det er EU's skyld, at man behandler den slags potentielle overgreb på vores vandmiljø på denne lemfældige måde.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): De tilstedeværende embedsfolk er ikke eksperter i de spørgsmål. Det håber jeg på forståelse for. Vi kan prøve at svare på noget af det, men vi må gå i dybden på et andet tidspunkt.

Når regeringen mener, at vi skal afstå fra at stemme, betyder det, at man ikke stemmer for. Så i det beskrevne scenarie, hvor det er på vippen, er man ikke for. Sagen er ikke tilstrækkeligt belyst, og derfor vurderer man, at man vil undlade at stemme. Det er en fuldstændig kendt dansk linje, at sager skal belyses grundigt. De facto betyder det, at man ikke er en del af det, hvis der skal skabes et flertal. Jeg har kun interesse i at bringe sagerne så tidligt frem som overhovedet muligt. Det har vi en fælles interesse i at gøre. Det er vanskeligt, når sagerne rykker så hurtigt i EU, men vi forsøger virkelig.

Søren Søndergaard (EL): Vi er med ekstremt kort varsel blevet bedt om at tage stilling til et forslag, der potentielt kan forringe det danske vandmiljø. Og Miljøstyrelsen siger, at de ikke kan vurdere, om det vil gøre det. Jeg synes virkelig, at regeringen skal stemme imod.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Det er sædvanlig dansk praksis ikke at stemme for, når Miljøstyrelsen vurderer, at det er utilstrækkeligt belyst. Og det er præcis det, vi gør – vi stemmer ikke for. Søren Søndergaard siger, at vi skal stemme imod, men Søren Søndergaard ved, hvordan det foregår i EU. Der skal være nogen, der stemmer for, og hvis det ikke er tilstrækkeligt, så tæller en undladelse af at stemme det samme som et nej.

Næstformanden (Henrik Møller): Spørgsmålet kan være, om der skal være et kvalificeret flertal for eller et kvalificeret flertal imod. Det er lidt afgørende. Hvis der skal være et kvalificeret flertal for, er man ikke en del af det, men hvis der skal være et kvalificeret flertal imod, er det en anden sag. Det skal være for?

Søren Søndergaard (EL): Jeg har skrålæst det under mødet. Jeg går ud fra, at de fleste ikke aner, at det er der. Men det ændrer ikke noget ved, at jeg synes, at Danmarks position skal være at gå

imod det, når vi ikke har sikkerhed for, at det ikke forringer vandmiljøet i Danmark. Hvordan er det lige, vandmiljøet har det i Danmark?

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Jeg har forståelse for, at der er en sammenpresset proces af grunde, som jeg ikke er herre over. Derfor forsøger jeg at svare her efter bedste evne. Danmark støtter det ikke. Jeg mener ikke, at der er sikkerhed for det. Danmarks stemme vil ikke være tunge på vægtskålen i forhold til de lande, der i givet fald vil stemme for. Miljøstyrelsens vurdering er beskrevet i det notat, der er sendt til Folketinget, og den følger vi.

Søren Søndergaard (EL): Jeg har fået oplyst, at der står, at hvis der ikke afgives nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget inden for 2 måneder. Det er bare en opfordring til, at ministeren tjekker reglerne omkring det.

Vi vil gerne have et notat inden kl. 16, hvor vi har fået frist, så vi ved, hvad vi forholder os til.

NOT Miljøministeren (Magnus Heunicke): Det vil vi meget gerne.

I øvrigt vil det også være frivilligt for medlemslandene, hvorvidt man vil indføre det efterfølgende.

Punkt 6. Rådsmøde (transport, telekommunikation og energi – transport) den 18. juni 2024

Rådsmøde 18/6-24 – transport, tele og energi – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 569 (kommenteret dagsorden)

Transportministeren (Thomas Danielsen): Alle punkter forelægges til orientering.

1. Forslag til forordning om anvendelse af jernbaneinfrastrukturkapacitet i det fælles europæiske jernbaneområde

– *Generel indstilling*

KOM (2023) 0443

EUU alm. del (20231) – Bilag 516 (udvalgsmødereferat side 36 FO,
forhandlingsoplæg forelagt 12/4-24)

Transportministeren (Thomas Danielsen): Jeg forelagde forhandlingsoplæg den 12. april 2024.

Hensigten med forslaget er at sikre bedre kapacitet på vores jernbane. Som jeg orienterede om i april, gav det udslag i en række bekymringer om, om det blev dyrt og ufleksibelt.

Helt overordnet har sagen bevæget sig i den rigtige retning. De store krav om kompensation er blevet mindre, og den korte periode til ikrafttrædelse af forslaget, som vi også var bekymrede for, er blevet udskudt fra 2026 til fra 2029. Rammeaftalerne på 5 år om kapacitet på banen er også blevet gjort frivilligt, hvilket er meget positivt.

Jeg forventer, at der kan opnås en generel indstilling på rådsmødet den 18. juni 2024.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 96/53/EF om fastsættelse af de største tilladte dimensioner i national og international trafik og største tilladte vægte i international trafik for visse vej køretøjer i brug i Fællesskabet

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2023) 0445

EUU alm. del (20231) – Bilag 239 (udvalgsmødereferat side 80, senest behandlet i EUU 1/12-23)

Transportministeren (Thomas Danielsen): Jeg forelagde forhandlingsoplæg den 3. november 2023. Det lykkedes ikke med en generel indstilling den 4. december 2023. Det belgiske formandskab har fortsat forhandlingerne i 2024, men der er stadig ikke enighed om en generel indstilling. Derfor er der også tale om en fremskridtsrapport her.

Det er ellers et vigtigt og godt forslag for den grønne omstilling, da der er en lang række lavthængende frugter. Når vejgodstransporten bliver tungere og dimensionerne bliver større, kan den samme motor fragte mere gods og dermed udlede mindre CO₂. Der er også et perspektiv om, at nulemissionslastbiler får lov til at have ekstra vægt og større dimensioner. Det er interessant, hvad batterilastbiler angår, fordi batterikassen både fylder og vejer. Det foregår der store kampe om, men de er alle sammen af national karakter – ikke om formålet – for alle kan se fornuften i det, men nogle medlemslande har udfordringer med infrastruktur og bæreevne.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om den EU-dækkende virkning af visse frakendelser af førerretten

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2023) 0128

Transportministeren (Thomas Danielsen): Senere på måneden kommer jeg tilbage til udvalget for at forelægge sagen til forhandlingsoplæg. Kort sagt handler sagen om, hvorvidt en frakendelse af kørekortet i ét medlemsland skal gælde i de andre medlemslande. Et konkret eksempel kunne være, hvis en dansker får frakendt sit kørekort i Frankrig. Forslaget har været uklart på en række områder, men det bevæger sig hen imod, at medlemslande skal orienteret udstedelseslandet, og at det skal være op til udstedelseslandet, om førerretten skal inddrages. Det kan der komme en masse problematikker ud af, men det vender vi tilbage til senere på måneden.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 92/106/EØF for så vidt angår en støtteramme for intermodal godstransport og Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU) 2020/1056 for så vidt angår beregning af besparelser i eksterne omkostninger og generering af aggregerede data

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2023) 0702

EU-note (20231) – E 10 (EU-note af 4/12-23)

EUU alm. del (20231) – Bilag 525 (udvalgsmødereferat side 26 FO, forhandlingsoplæg forelagt 26/4-24)

Transportministeren (Thomas Danielsen): Jeg forelagde forhandlingsoplæg den 26. april 2024.

Alle er sådan set positive over for intentionen, men der er en række udfordringer. Mange af diskussionerne handler om, hvordan vi opgør effekterne. F.eks. kunne det være en dør til dør-opgørelse af en container, som er flyttet fra en fabrik med lastbil til bane eller skib og så på lastbil igen, inden den kommer frem i et andet medlemsland, hvor man så skal sikre, at det bliver 10 pct. billigere. Hvordan gøres det op, også når det er på kryds og tværs af medlemslande? Det er vildt komplekst.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om passagerrettigheder i forbindelse med multimodale rejser

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2023) 0752

EUU alm. del (20231) – Bilag 516 (udvalgsmødereferat side 33 FO, forhandlingsoplæg forelagt 12/4-24)

Transportministeren (Thomas Danielsen): Jeg forelagde forhandlingsoplæg den 12. april 2024.

Forhandlingen står stort set, som den gjorde den 12. april. Intentionen er virkelig god, men det er svært at se det helt store marked for det i Danmark, og da det også vurderes at være enormt lille i fremtiden, skal vi nok begrænse det bureaukratiske setup herfor.

En multimodal rejse er f.eks. København-Rønne. Helt kort handler det om, at hvis man bestiller en billet via et bureau eller f.eks. DSB fra København til Rønne, så er det en samlet billet. Selv om de kun kører til Molslinjen, som sejler den sidste strækning, har DSB ansvar for at udbetale kompensation i tilfælde af forsinkelse, aflysning osv.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

**6. Rådskonklusioner vedrørende Den Europæiske Revisionsrets særberetning 04/2024
"Opfyldelse af EU's trafikikkerhedsmål: Indsatsen skal op i gear"**

– *Vedtagelse*

Transportministeren (Thomas Danielsen): Rapporten blev udgivet i marts 2024. Den indeholder en række anbefalinger for trafikikkerhed i de europæiske medlemslande. Hvis vi skal være hudløst ærlige, har den nok ikke den helt store betydning for Danmark. Vi er absolut førende, når det kommer til trafikikkerhed, ulykker og dræbte. Ikke desto mindre er det selvfølgelig positivt, at de andre lande opnår bedre færdselssikkerhed, og regeringen vil også støtte rådskonklusionerne.

Christian Friis Bach (RV): Jeg håber, ministeren også vil slå et slag for at styrke den internationale indsats for trafikikkerhed. Når europæiske bilproducenter fremstiller en bil til det europæiske marked, opfylder den alle sikkerhedskrav, men når præcis den samme bil skal eksporteres til Afrika eller Latinamerika, stripper man den for alle airbags og sparer lidt på den ramme, der skal beskytte mod, at man bliver slået ihjel i tilfælde af sammenstød. Det er simpelt hen ikke okay.

Der er allerede gjort en international indsats for at stille krav til europæiske bilproducenter om, at grundlæggende sikkerhedsstandarder også overholdes, når bilerne bliver eksporteret. Det kunne være en konkret ting at bringe op under drøftelsen af rapporten.

Transportministeren (Thomas Danielsen): Jeg er bekendt med Christian Friis Bachs holdning og kæphest på området. Det er nogle gode pointer, og jeg skal nok prøve at se, hvordan man kan få dem fremmet bedst, også på internationalt plan. Det handler både om den trafikikkerhed, der foregår i praksis ude i trafikken, oplysningskampagner osv. og trafikikkerhedsvurderinger af køretøjer osv. på europæisk plan, og hvad det indebærer af typegodkendelser osv.

7. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.